

GTAS

WIELKOPOLSKI

CZY
TEL
NIK

Rok V Nr 11 (1391) A B

Poznań, czwartek 13 stycznia 1949 r.

Cena 5 zł

Sejm RP deklaruje Rządowi pełne poparcie w wykonaniu zakreślonych planów

WARSZAWA (PAP). W dniu 11 bm. marszałek Kowalski wznosił 52 posiedzenie Sejmu Ustawodawczego, otwierając łączną debatę nad ekspozycją Premiera i przemówieniami Ministra Skarbu i Prezesa CUP.

Jako pierwszy głos zabrał w imieniu klubu poselskiego PZPR, poseł Lange. Przemawiając po raz pierwszy z ramienia klubu poselskiego PZPR — utworzonego w wyniku zjednoczenia partii robotniczych — poseł podkreśla, że klub reprezentować będzie na terenie Sejmu Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą i realizować jej politykę. Zjednoczenie jest czymś więcej, niż prostym połączeniem dwóch partii. Jest to akt przełomowy o znaczeniu historycznym w życiu nie tylko klasy robotniczej, ale całego narodu. Jest to wykładnik nowego etapu budowy podstaw socjalizmu w Polsce. Socjalizm — oświadczył Lange — jest celem, który partia postawiła przed klasą robotniczą i całym narodem. Wbrew przeszkodom będziemy ten cel realizować nieustraszeni wysiłkiem żmudnej codziennej pracy.

Przechodząc do zanalizowania minionego okresu, mówca cytując z przemówień Premiera, Ministra Skarbu i Prezesa CUP szereg faktów i cyfr, obrazujących dotychczasowe wielkie osiągnięcia, podnoszące kraj ze zniszczeń wojennych. Na tle tych osiągnięć w produkcji przemysłowej, w likwidacji odłogów, w zagospodarowaniu Ziemi Odzyskanych, w handlu zagranicznym, w zwiększeniu dochodu narodowego — mówca wypunktował następujące podstawowe przemiany w strukturze gospodarczej i społecznej Polski:

1. Nacjonalizacja wielkiego i średniego przemysłu stworzyła warunki do jego szybkiego rozwoju. Z kraju rolniczo-przemysłowego Polska przekształca się w przemysłowo-rolniczy.

2. Odbudowa rolnictwa na podstawie reformy rolnej przyniosła wyzwolenie drobno- i średniorolnym chłopom, z uciążliwym obciążeniem i stworzyła podstawę do wprowadzenia wyższych form gospodarki rolnej.

3. Zagospodarowanie i zespolenie Ziemi Odzyskanych z Macierzą stworzyło bazę geograficzną dla właściwego rozwoju państwa. Wielką rolę gra tu rozległe wybrzeże morskie i ważna arteria komunikacyjna — Odra.

28 miliardów zł zaoszczędził polski przemysł

WARSZAWA (PAP). Państwowy plan akcji oszczędnościowej na 1948 r. dla zakładów przemysłowych, podległych Ministerstwu Przemysłu i Handlu, przewidywał uzyskanie w ciągu pierwszych trzech kwartałów 23 700 miln. zł oszczędności. Dzięki sprężystości przeprowadzonej akcji oszczędnościowej, plan ten przekroczono o 21 procent i uzyskano 28 800 miln. zł oszczędności.

Najwięcej zaoszczędził przemysł włókienniczy — 8396 miln. zł, następnie przemysł hutniczy — 4549 miln. zł oraz przemysł metalowy — 3821 miln. złotych. Plan oszczędnościowy najwyższą przekroczył przemysł chemiczny, uzyskując 174,1 procent projektowanych oszczędności, zaś drugie miejsce zajął przemysł metalowy — 161 proc.

4. Wzrosła liczebność klasy robotniczej. W roku 1948 było w Polsce 3 700 000 pracowników najemnych poza rolnictwem, tj. 35 procent więcej niż przed wojną. W stosunku do ogólnej liczby ludności, oznacza to o wiele większy wzrost znaczenia klasy robotniczej. Dodać należy, że przed wojną było 13 procent bezrobotnych — dziś zaś bezrobocie nie istnieje.

5. Wzrasta wciąż udział sektora uspołecznionego w gospodarce narodowej. Sektor ten wytworzył w roku ub. 60 procent dochodu narodowego.

6. Wytworzył się nowy stosunek do pracy, wyrażający się w wielkim ruchu współzawodnictwa. Punkt szczytowy tego ruchu — Czyn Kongresowy — dał produkcję wartości 6 miliardów złotych i pozwolił przekroczyć plan przemysłu o 13,5 procent.

Mówca podkreśla następnie, że rok 1948 był szczególnie ważny dla dalszej przebudowy i rozbudowy Polski. Obóz imperialistyczny skryształował się pod wodzą Stanów Zjednoczonych. Obozowi temu coraz mocniej przeciwstawia się obóz pokoju, ze Związkiem Radzieckim na czele. Sytuacja ta skłania do wyciągnięcia szeregu wniosków:

a) Polska oparła się słusznie o własne siły i pomoc ZSRR i krajów demokracji ludowej. Słuszności tej dowodzą takie wydarzenia, jak wyraźne dążenie planu Marshalla do odbudowy Niemiec, dyskryminacja kredytowa Polski, do której wciągnięty został nawet Międzynarodowy Bank Odbudowy itp.

b) Tendencje sektora kapitalistycznego w Polsce do rozrastania się i podważania planów gospodarczych, stwarzają konieczność dużej aktywności w kierunku rozbudowy sektora uspołecznionego oraz ochrony sektora drobnotowarowego przed wpływami kapitalistycznymi oraz w kierunku jego wolnego i dobrowolnego przejścia do form uspołecznionych.

c) Szczególną uwagę należy zwrócić na wieś, bowiem rolnictwo nie nadąża jeszcze za przemysłem, równocześnie zaś jest ono terenem, na którym występują szczególnie niebezpieczne tendencje odradzania się elementów kapitalistycznych. Sytuacja ta wymaga szybkiej modernizacji rolnictwa.

d) Kierowanie planowym rozwojem gospodarczym w kierunku socjalizmu musi koncentrować się w ręku organów państwa ludowego.

e) Koncepcja planowania gospodarczego musi być jasna i oparta na zasadach marksizmu.

Te wnioski, płynące z doświadczeń, skryształowały się ostatecznie w roku 1948 i skryształowała się równocześnie perspektywa drogi do Polski Socjalistycznej. Wizje takiej Polski dają wytyczne planu 6-letniego, który PZPR przedkłada narodowi.

W ZAKOŃCZENIU POSEŁ OŚWIADCZYŁ, ŻE POLSKA ZJEDNOCZONA PARTIA ROBOTNICZA UDZIELI RZĄDOWI CAŁEGO POPARCIA DLA WYKONANIA JEGO PLANÓW I BĘDZIE W TYM CELU MOBILIZOWAĆ CAŁY NARÓD I MASY ROBOTNICZE. POLSKA ZJEDNOCZONA PARTIA ROBOTNICZA APELUJE DO WSZYSTKICH, ABY WSPÓŁPRACOWALI Z RZĄDEM W DZIELE BUDOWY POLSKI, W KTÓREJ PANOWAĆ BĘDZIE DOBROBYT I SPRAWIEDLIWOŚĆ SPOŁECZNA.

Po przedstawieniu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przemawiał w imieniu Stronnictwa Ludowego Juszkiewicz, Stronnictwa Demokratycznego Chajm, Stronnictwa Pracy Grosicki oraz w imieniu Polskiego Stronnictwa Ludowego Banach.

Wszyscy mówcy zapewnili, że udzielą rządowi pełnego poparcia w wykonaniu zakreślonych planów.

(Z referatu min. Minca na Kongresie Zjednoczeniowym)

Ofensywa wolności i zwycięstwa

W dniu dzisiejszym mija czwarta rocznica zwycięskiej ofensywy styczniowej, przeprowadzonej przez Armię Czerwoną wspólnie z jednostkami I Armii Wojska Polskiego.

Ofensywa ta potężnym uderzeniem złamała opór niemieckiego frontu na Wiśle i rozwijała się w błyskawicznym tempie. W ciągu niespełna 12 dni oswojona cała prawie zachodnią połać Polski, otwierając drogę na Berlin.

O świcie 12 stycznia 1945 roku, wielonocna praca zespołów sztabowych przybrała realny wyraz. Na całym warszawskim odcinku nadszła frontu zagrały działa. Ruszyła ofensywa.

Pierwsze rozpoczęły atak przyczółki na Wiśle. Skoncentrowane uderzenie siły Armii Radzieckiej i jednostek Wojska Polskiego, jak gwałtowny cios taranu rozbiło opór niemieckich umocnień. Zaskoczone nagłością i siłą ofensywy dowódców niemieckich, pragnąc powstrzymać atak wojsk radzieckich, zaczęło pośpiesznie ściągać dywizje z innych odcinków frontu.

Tu zatriumfowała strategia radziecka. Na osłabionym odcinku frontu niemieckiego padły następne uderzenia. W dwa dni po rozpoczęciu natarcia przez marszałka Koniewa rusza do ataku Pierwszy Front Białoruski, a wraz z nim I Armia Polska pod dowództwem gen. Popławskiego. Równocześnie ruszyły wojska marszałka Rokossowskiego. a 15 stycznia przystąpiły do ofensywy wojska gen. Pietrowa.

„Potężna linia planowej obrony niemieckiej” pękła jak zgnieciona w palcach zapalka. 220 dywizji niemieckich, marzących jeszcze do niedawna o „cudzie, który zbawi naród niemiecki”, o „Wunderwaffe” i niemieckim Stalingradzie, pierzchnęły w popłochu, nie zdążywszy nawet wykonać tak „zasadniczych” rozkazów swego dowództwa, jak niszcze-

nie obiektów przemysłowych i burzenie miast. Chętnie się „Blitzkriegiem” armia niemiecka zmuszona była teraz przeżywać drugi „Blitzkrieg”, tylko w odwrotnym porządku. Jedno za drugim padały gniazda oporu. Co godzina inna miejscowość znajdowała się w rękach Armii Radzieckiej i walczącej z nią ramię przy ramieniu Wojska Polskiego. Ofensywa szła niepowstrzymanie naprzód.

Dzisiaj, gdy z perspektywy czterech lat, spoglądamy na ofensywę styczniową, być może zaciera się już po trosze w pamięci krwawy wysiłek żołnierzy radzieckich i polskich. Ale nie zapomnimy nigdy o realnych wynikach tej ofensywy, o tym, że przyniosła nam ona setki miast i wsi, ocalonych od wojennych zniszczeń, o tym, że dała nam niezniszczony przemysł Śląska i Łodzi.

Nie możemy zapomnieć i nie zapomnimy, że ofensywa ta przyniosła nam wolność, otworzyła nam drogę startu do odbudowy i dobrobytu.

Jest jeszcze druga wartość ofensywy styczniowej. W ciężkich dniach walki, we wspólnych bojach, we wspólnych biwakach krzepła przyjaźń narodu polskiego i radzieckiego. Wspólna ofiara krwi usunęła wiekowe uprzedzenia i niechęci. Żołnierz polski zrozumiał, że tylko drogą u boku potężnej Armii Czerwonej jest drogą do wolności.

Dzisiaj żołnierz ten walczy na innym froncie, na froncie odbudowy. Mundur zamienił na dobroczytny kombinizon, dłoń nawiąkuje do twardego drzewca karabinu, ujęły rękojeść młota, chwyciły pług.

Inna jest walka, ale ta sama jej myśl o braterstwie. Walczący o swój dobrobyt, o szczęśliwą przyszłość narodu polski wie, że walkę tę doprowadzić może do zwycięstwa tylko w oparciu o trwałą przyjaźń z walczącym o pokój Związkiem Radzieckim.

Pierwszy Dom Dziecka Chłopskiego w WIELKOPOLSCIE

Powiat chodzieski przeżył w niedzielę fakt niecodziennej wagi: w Karczewniku pod Chodzieżą, przewodnicząca WRN p. Hetmańska dokonała otwarcia pierwszego w Wielkopolsce (a drugiego w kraju) Domu Dziecka Chłopskiego.

W pięknym pałacyku nad jeziorem powstała wysiłkiem Zarządu Wojewódzkiego Chłopskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci placówka opiekuńcza, która sierocie chłopskiej zastąpi matkę i dom. Dlatego właśnie tę placówkę nazywano Domem Dziecka, a nie sierotocem. Znajdzie tam pomieszczenie 50 siostr, w tej chwili już 22 dzieciaków znalazło tam opiekę.

ChTPD trafiło na wdzięczny grunt wśród społeczeństwa chodzieskiego.

Newopowstały Dom Dziecka jest jego zbiorowym wysiłkiem ZSCh ofiarował Towarzystwu na ten cel pałacyk z parkiem, pomogły partie polityczne, miejscowe władze powiatowe i miejskie, organizacje młodzieżowe i społeczne, bezinteresowna pomoc okazała nauczycielstwo.

Podczas uroczystości otwarcia dzieci z nowoutwartej placówki oraz z miejscowych szkół podstawowych zgotowały gościom miłą niespodziankę w postaci artystycznych pokazów. Kilkuletnie „brzdąca” deklamowały z przejęciem wiersze, dzieci szkół powszechnych przygotowały szereg recytacji i inscenizacji a chór „Halka” z Chodzieży wystąpił z repertuarem patriotycznych pieśni.

(o. s.)

Wojskowa akcja brytyjska wokół Palestyny obliczona jest na rozbicie rokowań żydowsko-egipskich

LONDYN (PAP). W poniedziałek odbyła się tu konferencja Komitetu Obrony rządu brytyjskiego, poświęcona nowej sytuacji w Palestynie. W obradach, którym przewodniczył premier Attlee, uczestniczyli Bevin, ministrowie armii, lotnictwa i marynarki wojennej oraz naczelni dowódcy wojskowi. Agencja Reutersa donosi, że obywatele brytyjscy mają być ewakuowani z terytorium państwa Izrael.

Agencja France Presse donosi, że brytyjskie władze wojskowe wzięły w swe ręce całkowitą kontrolę nad wojskami i środkami komunikacyjnymi w Transjordanii. Legion Arabski, pozostający pod dowództwem Glubb Paszy, podporządkowano również bezpośrednio Anglikom. Nieznana jest jeszcze sytuacja armii irackiej, która znajduje się teoretycznie razem z wojskami transjordanскими pod jednolitym dowództwem.

Dziennik „New York Times” donosi, że w czasokresie od sierpnia 1948 roku do grudnia 1948, rząd brytyjski dostarczył Egiptowi broni o wartości 200 milionów dolarów. W połowie grudnia Egipt otrzymał 3 trawlerzy, 30 bombow-

ców typu „Moskito”, myśliwce typu „Spitfire”, samoloty odrzutowe typu „Vampire” i „Meteor”, czolgi, 500 tys. galonów benzyny i wiele innej broni.

„New York Times” podaje równocześnie, że wojska brytyjskie znajdują się nie tylko w strefie Kanału Sueskiego, lecz również na terenie pustyni Synaj i w dolinie Nilu.

PARYŻ (PAP). Dzienniki paryskie donoszą pod wielkimi nagłówkami o wojskowej interwencji Wielkiej Brytanii w konflikcie palestyńskim.

„Ce Soir” podkreśla, że samoloty RAF-u otrzymały polecenie atakowania samolotów żydowskich które by się znalazły nad terytorium Egiptu

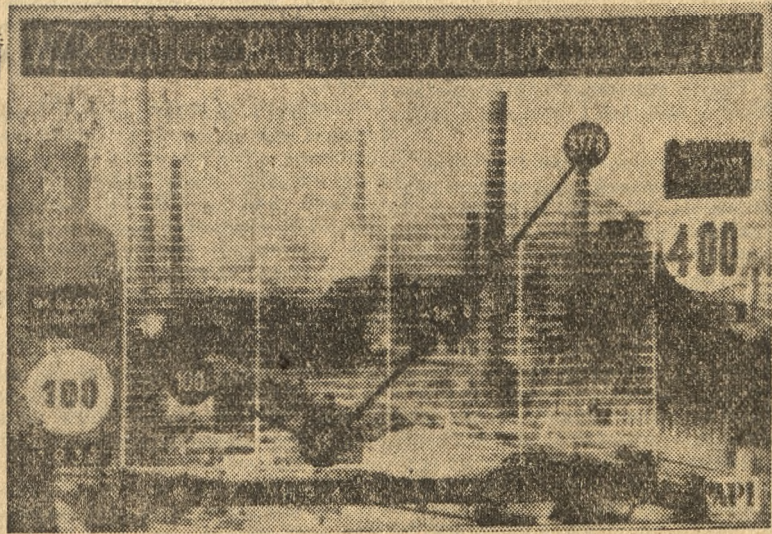
„L'Humanité” stwierdza, że angielska kontrola nad Negev chroni brytyjskie tereny naftowe na Srodkowym Wschodzie. Anglia starała się poróżnić państwa arabskie i państwo Izrael, by wyciągnąć z wojny korzyści dla siebie. Amerykanie i Anglicy starają się przeprowadzić swoje plany imperialistyczne w tej części świata.

WARSZAWA (P. R.). Stanowisko Wielkiej Brytanii wywołało oburzenie nawet w prasie brytyjskiej. „Manchester Guardian” przyznaje, że cała akcja brytyjska obliczona jest na rozbicie rokowań żydowsko-egipskich. Dziennik wyraża opinię, że jeśli wtargnięcie Anglii w konflikt palestyński ma na celu wzmocnienie wpływów w Egipcie i Transjordanii, to posunięcie to jest fałszywe i nie da rezultatów. Oba państwa pragną pokoju i porozumienia.

Kuomintangowski senat prosi o pokój

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że „juan kontrolny” (senat kuomintangowski) postanowił we wtorek jednomyślnie zwrócić się do dowództwa wojsk ludowych z apelem o zawieszenie działań wojennych i rozpoczęcie pertraktacji w sprawie zawarcia pokoju.

Oddziały ludowe łączą się obecnie z siłami, które przygotowują się do generalnego ataku na rejon Nankin — Szanghaj. Korespondent agencji France Presse stwierdza, że należy oczekiwać tego ataku w drugiej połowie stycznia.

„Jeżeli przyjąć wartość globalnej produkcji wielkiego i średniego przemysłu w roku 1937 za 100 — to rozwój tej produkcji, będzie się przedstawiał w latach po wyzwoleniu w sposób następujący:

1945	—	38
1946	—	77
1947	—	107

„W listopadzie 1948 osiągnęliśmy około 150% produkcji przedwojennej. Jest to znaczne wzmocnienie poziomu uprzemysłowienia kraju. Wzrost ten widać jeszcze wyraźniej przy badaniu produkcji przypadającej na głowę ludności. Jeżeli przyjąć produkcję globalną, przypadającą na 1937 r. na głowę ludności za 100, to w r. 1945 wynosiła ona 55, w r. 1946 — 111, w 1947 — 154, w r. 1948 — 199,5.

Tak więc w ciągu czterech lat odbudowy i rozbudowy przemysłu, o-

siągnęliśmy w stosunku do okresu przedwojennego dwukrotnie powiększenie produkcji, przypadającej na głowę ludności...

Z bilansu naszego dotychczasowego rozwoju gospodarczego wynika, że na froncie gospodarczym odnieśliśmy niewątpliwie zwycięstwo, które stanowi punkt wyjścia dla dalszego marszu do socjalizmu. Możemy być z tego słusznie dumni...

„Produkcja przemysłowa winna w końcu 6-letnia (1950—1955) osiągnąć WZROST OD 85—95% W PORÓWNIANIU Z PRODUKCJĄ R. 1949.

Produkcja ta będzie z GÓRĄ TRZYKROTNIE WIĘKSZA od przedwojennej, a W PRZELICZENIU NA GŁOWĘ LUDNOŚCI — Z GÓRĄ CZTEROKROTNIE WIĘKSZA OD PRODUKCJI PRZEDWOJENNEJ.

Ekspozycja premiera Cyrankiewicza

na 52 posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego

Przechodząc do charakterystyki osiągnięć roku 1948, Premier mówi między innymi:

Rok ten przejdzie do historii Polski i polskiego ruchu robotniczego pod mianem roku jedności, bo nastąpiło w ciągu tego roku połączenie partii robotniczych. Zlikwidowany został półwiekowy rozłam w naszym ruchu robotniczym.

Zjednoczona w wspólnej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, klasa robotnicza może teraz, z większą skutecznością walczyć w obronie interesów wszystkich ludzi pracy w Polsce, może wespół z ruchem ludowym, który również kroczy ku zjednoczeniu i z innymi stronnictwami bloku demokratycznego skutecznie bronić interesów drobnego i średniego rolnika, pracującego inteligenta i rzemieślnika, wszystkich ludzi pracy — obrzymiej większości narodu.

Podkreślając fakt, że kongres zjednoczeniowy porwał również masy pracujące do wielkiego wysiłku twórczego w postaci przedkongresowego współzawodnictwa pracy, mówca oświadcza:

To nowe podejście do pracy i wysiłku twórczego staje się dziś kluczem naszych wszystkich sukcesów na przyszłość — sukcesów nie tylko czysto gospodarczych, ale i politycznych, kulturalnych, społecznych, wszystkie one zależą od naszego rozwoju gospodarczego, od potencjału przemysłowego i rozmiarów produkcji przemysłowej i rolniczej.

Na tle charakterystyki r. 1948, Premier omawia następnie bilans gospodarczy r. 1948 i podkreśla, że rozpoczynający się rok 1949 będzie ostatnim rokiem planu trzyletniego i rokiem przygotowań do planu sześcioletniego, który przekształci oblicze naszego kraju.

W r. 1955 — ostatnim roku planu sześcioletniego — Polska będzie krajem zharmonizowanej gospodarki przemysłowo-rolniczej, w którym produkcja przemysłowa będzie dwukrotnie większa niż obecnie, a rolnicza wzrośnie o 35—40 proc.

WYMOWA CYFR

Stwierdzając, że r. 1948 jest tylko wycinkiem całego powojennego okresu odbudowy i przebudowy, premier podaje kilka cyfr, ilustrujących ogólne wyniki osiągnięte do tego roku:

Po wojnie zainwestowaliśmy w gospodarkę odbudowę kraju 450 miliardów zł, osiągnęliśmy w listopadzie 1948 r. wskaźnik stanu produkcji przemysłowej 150 w stosunku do 100 z listopada 1937 r. W rolnictwie zlikwidowaliśmy ponad 6 milionów ha odłogów i osiągnęliśmy samowystarczalność zbożową.

Zagospodarowaliśmy Ziemię Odzyskaną, osiedlając tam ponad 5 milionów Polaków i inwestując około 15 miliardów zł, zaspalając tę część Polski całkowicie i definitywnie z Macierzą. Przystąpiliśmy do odbudowy zniszczonych miast ze stolicą na czele, inwestując w samej tylko Warszawie ok. 48 miliardów zł. Odbudowaliśmy nasze porty, które w 1948 r. osiągnęły ponad 16 milionów ton przeladunków. Uruchomiliśmy transport kolejowy, którego przewozy towarowe i pasażerów przekroczyły już poziom przedwojenny.

CO DAŁ ROK 1948

Rok 1948 — jak podkreśla dalej Premier — był ważnym i z wielu względów przełomowym wycinkiem całego tego okresu odbudowy. Był to rok szczególnego wzmocnienia potencjału gospodarczego kraju, znacznego wzrostu wytwórczości we wszystkich dziedzinach, podniesienia stopy życiowej mas pracujących. Oto niektóre cyfry z r. 1948, w porównaniu z r. 1947:

Wzrost produkcji przemysłu państwowego w stosunku do r. 1947 wynosi ok. 30 proc., zamiast planowanych 23 proc. Wartość ogólna tej produkcji ok. 12,7 miliardów zł przedwojennych, podczas gdy w r. 1947 wynosiła ona 10,5 miliardów zł. Na jednego mieszkańca w r. 1948 przypada produkcja przemysłowa wartości 636 zł przedwojennych, wobec 307 zł w r. 1937.

W r. 1948 wydobycie węgla kamiennego wyniosło 70 milionów ton. Wyprodukowano 4929 tys. ton koksu (116 proc. planu), 602 tys. ton rudy (110 proc.), 1.885 tys. ton cementu (106 proc.), 237 tys. ton papieru (108 proc.), 343 miliony m tkanin bawełnianych (109 proc.), 571 tys. ton cukru (110 proc.). Wzrost wydajności pracy w przemyśle państwowym wynosi 19 pro-

cent w stosunku do r. 1947, a 45 proc. w stosunku do r. 1946.

CO PRZYNIESIE ROK 1949

Przechodząc do zamierzeń na r. 1949 — Premier oświadcza m. in.: Wartość ogólna produkcji wzrosnąć winna o ok. 16 proc. w porównaniu z r. 1948 i osiągnąć sumę 17,8 miliarda zł przedwojennych. Na głowę mieszkańca przypaść powinno produkcji na kwotę 728 zł przedwojennych, czyli o 14 proc. więcej, niż w r. 1948.

Produkcja przemysłu państwowego wzrośnie co do wartości o 15,2 proc. w stosunku do produkcji w r. 1948. Produkcja przemysłowa w r. 1949 przewyższy o 25 proc. całkowitą produkcję przemysłową Polski w r. 1938.

W r. 1949 produkować będziemy węgla kamiennego przeszło dwa razy więcej, parowozów przeszło 8 razy, a wagonów przeszło 46 razy tyle, co w Polsce przedwojennej. Maszyn rolniczych o 60 proc. więcej, tkanin bawełnianych o 30 proc. więcej, cukru o 23 proc. więcej, niż przed wojną.

Produkcja stali surowej na głowę ludności w Polsce wzrośnie w r. 1949, w stosunku do okresu przedwojennego, o 95 proc., wzrost produkcji energii elektrycznej na głowę ludności wynie-

sie 179 proc. Wartość produkcji środków wytwórczych, co jak podkreśla Premier ma szczególne znaczenie dla rozwoju przemysłu w latach następnych, wyniesie w r. 1949 — 61 proc. ogólnej wartości produkcji przemysłu państwowego, czyli o 8 proc. więcej, niż w r. ub.

Mówca stwierdza, że nie oznacza to wcale, aby miała maleć produkcja w przemyśle konsumpcyjnym. Przeciwnie w r. 1949 wzrośnie także bardzo poważnie produkcja dóbr konsumpcyjnych w przemyśle włókienniczym, odzieżowym, cukrowniczym, spożywczym, tłuszczowym i konserwowych, przy czym przewiduje się uruchomienie bardzo wielu nowych zakładów. Po raz pierwszy ukażą się w r. 1949 samochody ciężarowe krajowej produkcji, równocześnie wszczęte zostaną przygotowania do produkcji samochodów osobowych. W r. 1949 rozpocznie się też produkcja wielu innych ważnych artykułów przemysłowych, dotychczas nie produkowanych, jak np. salety wapniowej, kauczuku syntetycznego, penicyliny i innych artykułów farmaceutycznych, miedzi elektrolitycznej, silników itd.

Reasumując przegląd zamierzeń na r. 1949 w dziedzinie przemysłu, Premier podkreśla m. in., że w ten sposób dąży się do stworzenia dobrego położenia wyjściowego dla dalszego uprzemysłowienia kraju i do dalszego wzrostu roli sektora socjalistycznego w przemyśle.

OŚIĄGNIĘCIA I PLANY ROLNICTWA

Z kolei mówca przechodzi do omówienia osiągnięć i planów w dziedzinie rolnictwa.

W r. 1948 nastąpiło ogromne powiększenie powierzchni uprawnej. Zlikwidowano dalszych 1.017.000 ha odłogów. Wartość produkcji rolniczej brutto, wyrażona w cenach przedwojennych, wzrosła o ok. 28 proc. W zakresie produkcji roślinnej i o ponad 22 proc. w zakresie produkcji zwierzęcej. W stosunku do r. 1947 w zakresie zbóż osiągnęliśmy w r. 1948 samowystarczalność, plus pewne już nadwyżki. Dzięki temu znacznie wzrosło spożycie artykułów rolnych na głowę ludności, które np. w zakresie trzech zbóż chlebowych po raz pierwszy przekroczyło poziom przedwojenny o 4,7 proc.

Jednocześnie nastąpiło poważne zwiększenie eksportu rolniczego. Gdy przyjmujemy eksport z r. 1938 za 100, otrzymujemy dla r. 1948 m. in. następujące wskaźniki: ryby i konserwy rybne — 1000, ziemniaki — 196, cukier — 176, przetwory ziemniaczane — 145, siód — 140.

Stwierdzając, że wyniki r. 1948 pozwalają liczyć na całkowitą realizację przewidywanego planu trzyletniego na odcinku wartości produkcji rolniczej, mówca zaznacza m. in., że w przeliczeniu na głowę ludności produkcja rolna przekroczy w r. 1949 wszystkie wskaźniki lat przedwojennych, z wyjątkiem mięsa wołowego i mleka.

Straty wojenne w hodowli zwierzęcej wciąż są jeszcze nie pokryte, jakkolwiek nastąpiła znaczna poprawa, która wyraża się przyrostem ilości bydła w stosunku do r. 1947 o 25 proc. Tegoroczne osiągnięcia w zakresie produkcji roślinnej stwarzają doskonałe warunki dla podjęcia prac nad generalnym zwiększeniem produkcji zwierzęcej. Niemniej ogólny niski stan tej produkcji powoduje deficyt tłuszczów i okresowe braki mięsa. Rząd poczyni wszystkie kroki, aby poprzez hodowlę zwierzęcą i doprowadzić do jej znacznego zwiększenia.

Swe znaczne osiągnięcia produkcyjne w r. 1948 rolnictwo — jak podkreśla mówca — zawdzięcza przede wszystkim wzmocnionej opiece państwa ludowego. Wyraziło się to w poprawie na odcinku zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji, w odpowiedniej polityce cen, we wzmoczeniu kontraktacji poszczególnych upraw i hodowli, we właściwej polityce finansowej.

Zużycie nawozów sztucznych przekroczyło przewidywania planu. Stan traktorów osiągnął w środku r. 1948 liczbę 14,3 tys. sztuk, zamiast przewidywanych 12,6 tys. Przed wojną chłop płacił za plug, przyjmując wskaźnik w kg żyta 100, a w r. 1948 — tylko 69.

Dla azotniaku wskaźnik ten, znowu przyjmując to samo kryterium, wynosił w roku ub. 46 a dla superfosfatu 61.

Akcja kontraktacyjna, która rozwinęła się bardzo mocno w r. 1948, była — jak podkreśla mówca — akcją obrony chłopów i konsumenta przed spekulacją, akcją stabilizacji dostaw i cen. Wyraziła się ona w sumie 34,4 miliarda zł, wobec 23 miliardów r. 1947 i wobec przewidywanego planu na r. 1948, w sumie 25 miliardów zł.

Premier stwierdza następnie, że w r. 1948 zaznaczył się przełom na froncie politycznego zróżnicowania wsi. Dzięki wzrastającej świadomości klasowej mas biednego i średniego chłopstwa, wzrosła siła walki przeciw wyzyskiwaczom. Elementy kapitalistyczne usunięto z szeregu zdobytych przednich pozycji w organizacjach gminnych, władzach Zw. Sam. Chłop. spółdzielczości wiejskiej itp. Wymiany przeprowadzone w spółdzielczości wiejskiej likwidują stopniowo spekulację w zakresie zbytu zaopatrzenia. Akcji tej towarzyszyła działalność rządu udzielająca poparcia biednemu i średniemu chłopstwu.

Premier przypomina, że właśnie w tym kierunku kształtowała się polityka podatkowa i kredytowa.

Mówca podkreśla, że mimo dotychczasowych osiągnięć pozostają jeszcze ogromne zadania w dziedzinie usunięcia zacofania wsi polskiej, będącego wynikiem długiej niewoli obszarnczo-kapitalistycznej. Plan na r. 1949 przewiduje wzrost produkcji rolniczej netto o ok. 7 proc. w stosunku do 1948, przy znacznym wzroście produkcji w majątkach państwowych i dalszym rozszerzeniu akcji kontraktacyjnej. Wzmoże się tempo mechanizacji rolnictwa.

Przewidując jeszcze lepsze osiągnięcia w r. 1949 — podkreśla Premier — pamiętać jednak musimy, że produkcja rolnicza pozostaje znacznie w tyle za szybko wzrastającą produkcją przemysłu państwowego i innych gałęzi wytwórczości. Aby więc nie dopuścić do zahamowania przez rolnictwo przyszłego rozwoju gospodarczego kraju, sprzyjać należy stopniowemu unowocześnieniu sposobów produkcji rolniczej, co leży w interesie zarówno całej gospodarki narodowej, jak i w interesie drobnych i średnich chłopów.

KOMUNIKACJA I ŁĄCZNOŚĆ

Z kolei mówca omawia zeszlonyroczny znaczny postęp w dziedzinie komunikacji i łączności. Kolejowe przewozy towarowe o-

siągają w roku 1948 sumę 113 milionów ton, czyli około 28 procent więcej niż w roku 1941. W r. 1949 ma nastąpić zwiększenie przewozów towarowych o dalsze 15 procent. Również w przewozach osobowych plan został przekroczony. Równocześnie Premier zwraca uwagę na znaczny wzrost wydajności pracy kolejarza, przytaczając szereg wymownych cyfr.

Międzymiastowa komunikacja samochodowa w ruchu osobowym przewiozła w roku 1948 około 50 milionów osób, wobec 30,77 milionów w roku 1947. Plan na rok 1949 przewiduje w tej dziedzinie wzrost o dalszych 16 procent. Samochodowe przewozy towarowe wzrosły z 817 tys. ton w roku 1947 do 3 500 tys. ton w roku 1948, a plan na rok 1949 w związku ze znacznym zwiększeniem taboru przewiduje w tej dziedzinie wzrost o 115 procent w stosunku do roku 1948.

W żegludze śródlądowej przewozy towarowe wzrosły ze 183 tys. ton w roku 1947 do 544 tys. ton, a w planie na

rok 1949 mają być zwiększone jeszcze o 84 procent. Premier podkreśla, że wzrost przewozów towarowych na Odrze wyniósł 269 tys. t. Wzrost śródlądowych przewozów osobowych wyniósł 523 tys. osób w stosunku do 225 tys. w roku poprzednim, a w planie na r. 1949 liczba ta ma być zwiększona do 725 tysięcy.

W żegludze morskiej przewozy towarowe wzrosły o przeszło 715 tys. ton, osiągając 1 580 tys., a w roku 1949 wzrosnąć mają do 1 600 tys. W portach polskich nastąpiło znaczne zwiększenie przeladunków, których liczba ogółem wzrosła z 10,57 milionów ton w roku 1947 — da około 16,5 milionów ton w roku 1948.

Przeladunki portowe po raz pierwszy przekroczyły w roku 1948 poziom przedwojenny prawie o 200 tys. ton.

Porty nasze są już zdolne przeladować całą ilość towarów potrzebną dla nas i dla krajów zaprzyjanych. Port Gdynia — Gdańsk, choć był bardzo silnie zniszczony i nie w pełni jeszcze jest odbudowany, już w roku ub. uzyskał trzecie miejsce wśród portów kontynentalnych europejskiego i zachowuje je w roku bieżącym, po Antwerpii i Rotterdamie. W roku 1948 przeladunek portu Gdynia — Gdańsk jest 1,6 większy niż Hamburga, przed wojną zaś był 1,6 mniejszy od Hamburga.

Wymieniając wreszcie poważny wzrost liczby urzędów pocztowych, Premier kończy ten ustęp swej mowy stwierdzeniem, że komunikacja i łączność rozwija się harmonijnie wraz z całym życiem gospodarczym.

BUDOWNICTWO

Z kolei mówca charakteryzuje postępy i zamierzenia w dziedzinie budownictwa.

Przypominając ogromne rozmiary zniszczeń wojennych, Premier stwierdza, że rok 1948 przyniósł dalsze umocnienie i rozszerzenie zakresu gospodarki planowej w budownictwie. Sezon budowlany miał przebieg pomyślny. Całość inwestycji budowlanych w kraju wzrosła o około 40 procent w porównaniu do roku poprzedniego, wynosząc blisko 125 miliardów zł, przy czym wzrost wartości produkcji w gospodarce społecznej wyniósł około 100 procent, a w gospodarce prywatnej — 13 procent.

W toku odbudowy osiedli miejskich ze środków państwowych, oddano do użytku około 29 tys. budynków o kubaturze około 70 milionów m sześciu, w roku 1948. W niektórych ośrodkach jak Warszawa, Góry Śląsk, rolę dominującą zaczyna odgrywać nowe budownictwo.

Coraz większy udział ma budownictwo mieszkaniowe, przekraczając 40 proc. całości odbudowanej kubatury budynków w miastach i rosnąc w dalszym ciągu.

Rok 1948 zapoczątkował przełom w zakresie organizacji budownictwa mieszkaniowego. W wielu punktach kraju zapoczątkowano wielkie mieszkaniowe budownictwo osiedlowe — w Warszawie, w zagłębiu węglowym, Poznaniu, Stalowej Woli, Ostrowcu. W roku 1949 ZOR wydatkuje na cele budownictwa około 23 miliarda zł, z czego większość, bo około 17 miliardów stanowią będzie nowe budownictwo, głównie osiedlowe. Pozwoli to wybudować do 30 tys. standardowych mieszkań pracowniczych. Największe kredyty inwestycyjne przypadają na śląski okręg przemysłowy (7,7 miliarda zł) oraz na Warszawę (5,5 miliarda zł). Na równi z rozwojem budownictwa pracowniczego podjęto akcję zmierzającą do poprawy stanu mieszkań, będących już w użytkowaniu.

W zakresie odbudowy wsi zbliża się do końca likwidacja zniszczeń wojennych. Do chwili obecnej odbudowano przy pomocy państwa około 200 tys. zagród wiejskich — przede wszystkim drobne i średnie gospodarstwa.

Kończący się rok był okresem zapoczątkowania koncentracji środków na odbudowę obszarów mających dla całego życia kraju kluczowe znaczenie. Jednym z takich obszarów był śląski krąg przemysłowy, który zużył przeszło 20 procent całej sumy planu, dalej wymienić należy obszar Gdańska, Wrocławia i Szczecina.

Jak dawniej wielkie miejsce jako rejon koncentracji wysiłków zajmuje w planie odbudowy osiedli — Warszawa. Nie licząc funduszy pochodzących z ofiarności całego kraju, skierowano na nią w roku bieżącym blisko 25 procent

całości środków finansowych planu, przeznaczonych na odbudowę osiedli.

W sumie rok 1949 przyniesie prawie dwukrotny wzrost ogólnego ruchu budownictwa w stosunku do roku 1947. Zasadniczą tendencją planu budownictwa jest zwiększenie budownictwa mieszkaniowego, szczególnie dla robotników przemysłu. W roku 1949 wybudowanych zostanie w miastach ze środków państwowych około 61 tys. izb. Liczba zagród wiejskich budowanych przy pomocy państwa wyniesie 13,2 tys. Budownictwo administracyjne będzie ograniczone do zaspokojenia najniezbędniejszych potrzeb.

HANDEL

Omawiając z kolei zagadnienia handlu, Premier podkreśla, że rok 1948 odznaczał się wzmocnioną kontrolą państwa nad działalnością przedsiębiorstw prywatnych i szybkim rozwojem uspołecznionego aparatu sprzedaży. Nastąpiła rozbudowa państwowego aparatu handlu hurtowego i detalicznego. Rok ubiegły był też na odcinku handlu okresem ostrej walki klasowej.

Walkę tę — podkreśla mówca — wypowiedzieli nam ci, którzy na innych odcinkach tam, gdzie byli słabsi byli głościelem swoistej pojętej stabilizacji i skostnienia form ustrojowych. Na odcinku handlu zamienionego często w spekulację, próbowano zdeorganizować życie gospodarcze, zubożyć masy pracujące, podważyć zdobyte ustrojowe, zagrozić drogą marszowi naprzód.

Co się tyczy spółdzielczości, to Premier stwierdza, że niektórzy jej szefowie i ideologowie nie rozumieli przez pewien czas istotnego sensu toczącej się walki klasowej. Nastąpiło jednak przewyżczenie tych tendencji.

Obroty aparatu uspołecznionego w hurtie wzrosły w roku 1948 do przeszło 518 miliardów zł, to jest o 70 procent w stosunku do roku 1947. Podczas gdy obroty prywatnego handlu hurtowego spadły o 33 procent, Na szczeblu hurtu obroty aparatu uspołecznionego obejmują blisko 93 procent. Na szczeblu detalu obroty w gospodarce uspołecznionej stanowią blisko 40 procent. Ilość punktów sprzedaży detalicznego aparatu uspołecznionego wzrosła w roku ub. o około 21 procent w stosunku do roku poprzedniego, tj. do ponad 27 tys. uspołecznionych punktów sprzedaży.

Plan na rok 1949 przewiduje m. in. dalsze rozszerzenie i zwiększenie obrotów sieci uspołecznionego aparatu sprzedaży, ze szczególnym uwzględnieniem sieci spółdzielczości wiejskiej.

Wspominając o pewnych zakłóceniach i niedociągnięciach na odcinku handlu, mówca potępia akcje zwyrodniałych spekulacyjnych. Stwierdza on, że te żywiły od czasu do czasu usiłują wywołać zamęt na tym czy innym odcinku, zamęt często inspirowany przez

Idziemy spokojnie drogą konstruktywnej pracy

drogą rozbudowy gospodarki narodowej

(Dalszy ciąg ekspozycji Premiera Rządu R. P.)

wrocie czynniki polityczne, by tą drogą stworzyć warunki dla zdarzenia skóry z konsumenta i siac niezadowolenie. Każda tego rodzaju próba w przyszłości spotka się z równie zdecydowaną kontrakcją, jak i poprzednio w takich wypadkach. Z drugiej strony naprawione będą dotychczasowe braki w uspołecznionym aparacie handlowym.

Stwierdzając konieczność dalszego wzmocnienia gospodarki uspołecznionej w handlu, Premier dodaje:

Oczywiście, że wersje o likwidacji handlu prywatnego, rozsiewane przez wroga, mierzą jedynie do zakłócenia obrotu towarowego. Handel prywatny ma w naszych warunkach do

spełnienia określone funkcje gospodarcze w dystrybucji towarów.

Prywatny handel detaliczny, który funkcje swe wykonuje sumiennie i uczciwie wobec konsumentów i wypełnia swe zobowiązania wobec skarbu, może liczyć na normalną egzystencję.

Na zakończenie swych wywodów na temat obrotu towarowego, premier Cyrankiewicz stwierdza, że likwidacja systemu kartkowego, reforma plac i stabilizacja cen na nowym poziomie, o której mówił na obecnej sesji minister przemysłu i handlu Minc, jest wielkim sukcesem polityki gospodarczej rządu i staje się podstawą dla dalszych osiągnięć w r. 1949.

zwłaszcza hierarchii kościelnej, ani ich prób wtrącania się do spraw państwowych, do spraw świeckiego życia publicznego. Rząd nie dopuści do wykonywania zresztą religijnych do celów obcych religii, do celów walki politycznej przeciw władzy ludowej, przeciw ustalonemu w państwie porządkowi prawnemu.

Respektując w pełni swobodę zaspokojenia potrzeb religijnych wszystkich grup ludności, rząd jest przeciwny wszelkiemu przymusowi lub presji w zakresie wykonywania praktyk religijnych, widząc w tym tendencję sprzeczną z interesem społecznym i z zasadami demokracji, tendencję szkodliwą i groźną wypaczeniem charakteru — szczególnie podrażniającą młodzież.

Mnożą się niestety wypadki współdziałania reakcyjnych przedstawicieli kleru z podziemiem, z wrogami państwa ludowego. Wszelkie próby wykorzystania ambony, dla podniecenia namiętności, przeciw państwu ludowemu, lub popierania podziemia, będą przecinane z całą stanowczością i surowością prawa. Rząd będzie natomiast otaczał opieką tych kapłanów, którzy dali i dają dowody swego patriotyzmu, chęci służenia ludziom wierzącym i nie dają się wciągnąć do antyludowych rozgrywek politycznych.

W coraz to większych odłamach społeczeństwa niemieckiego, przede wszystkim w radzieckiej, ale i w zachodnich strefach okupacyjnych dojrzewa świadomość, że nadzieje na jedność naro-

dową i demokratyczną drogą pokojowego rozwoju Niemiec wiążą się z programem konferencji warszawskiej, z uznaniem naszej granicy na Odrze i Nysie, jako granicy pokoju.

PRZYJAŹŃ z ZSRR

Sukcesy naszej polityki wewnętrznej i zagranicznej stały się możliwe właśnie dzięki pogłębiającej się przyjaźni i cakowitej solidarności z naszym wielkim sojusznikiem, Związkiem Radzieckim, krocącym na czele obozu pokoju i demokracji. Prawie rok temu zawarliśmy ze Związkiem Radzieckim umowę, która zapewniła nam długoterminową kredyt na niezmiernie dogodnych warunkach, co stało się jedną z głównych podstaw rozbudowy naszego przemysłu i rozwoju naszej gospodarki w roku bieżącym.

Polityka sojuszu ze Związkiem Radzieckim, konsolidująca siły postępu i pokoju, posiada i będzie posiadać pełne i serdeczne poparcie społeczeństwa polskiego.

Ubiegły rok przyniósł rozwój i pogłębienie współpracy we wszystkich dziedzinach, a specjalnie w zakresie gospodarczym z bratnią Republiką Czechosłowacką. Współpraca naszych dwóch krajów nabrała nowego rozmachu i uzyskała trwałą podstawę dzięki zwycięstwu sił demokracji w wyniku znanych wypadków lutowych.

Dalszym krokiem w zacieśnianiu naszych przyjaźni, rozwijających się stosunków z krajami demokracji ludowej będzie podpisanie układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy z ludową Republiką Rumuńską. Pomyślnie rozwi-

jają się nasze przyjazne i braterskie stosunki z Bułgarią, Węgrami i Albanią.

Przedstawione wyżej stosunki z naszymi sąsiadami ilustrują jednocześnie wyjątkowo naszą politykę zagraniczną służącą sprawie utrwalenia pokoju. Obce nam są tendencje antyrakcyjne i broniąmy zasad wymiany międzynarodowej i ścisłej współpracy gospodarczej krajów demokracji ludowej i ZSRR opartej na przyjaźni i wzajemnej pomocy.

Witamy sukcesy wszystkich narodów broniących swojej niepodległości i suwerenności przeciwko zakusom imperialistów. Cieszymy się ze zwycięstwa ludowej armii chińskiej, z głęboką sympatią śledzimy narodowe i społeczno-wyzwoleńcze ruchy ludów Azji. Witamy wolną Koreę, której rząd uznaliśmy, a która z woli swego narodu stała się krajem postępu i walczy o zjednoczenie. Bohaterska wytrwałość demokratycznej armii greckiej, broniącej w najtrudniejszych warunkach niepodległości swego kraju przed zbrojną interwencją obcą dają przykład nieradności imperialistycznych planów podboju Europy. Witamy w gronie wolnych narodów państwo Izraela. Sympatie nasze są po stronie anty-faszystowskich bojowników Hiszpanii, cierpiącej pod jarzmem faszystowskiego reżimu.

OŚWIATA I KULTURA

Następna część mowy premiera Cyrankiewicza poświęcona jest zagadnieniom oświaty i kultury. W tej dziedzinie — jak podkreśla mówca — rząd realizuje podstawowe zadania państwa ludowego, albowiem na wydatki w dziedzinie oświaty, rozwoju kultury i nauki oraz na wydatki socjalne i opieki zdrowotnej przeznaczona 37 proc. całości budżetu administracyjnego, do czego należy dodać wzrost nakładów na te cele w państwowym planie inwestycyjnym oraz poważne sumy z budżetów samorządów, organizacji zawodowych i społecznych.

Premier przytacza szereg cyfr porównawczych obrazujących rozwój szkolnictwa i upowszechnienie oświaty w Polsce.

Tak więc w r. 1949 będziemy mieli w Polsce przeszło trzy i pół raza więcej przedszkoli niż przed wojną! Wskutek dalszego wzrostu ilości szkół podstawowych, nauką szkolną objętych będzie 3,6 milionów dzieci, w czym blisko 71 proc. na wsi. Ilość dzieci w szkołach średnich ogólnokształcących na tysiąc mieszkańców wynosiła w r. 1948 — 8, podczas gdy w r. 1939 — 3. Ilość uczniów w szkołach zawodowych na tysiąc mieszkańców w r. 1939 wynosiła 5, a w r. 1948 — 16. Ogólna ilość studentów w 1938 r. na 35 milionów ludności w Polsce przedwojennej wynosiła 48 tys., obecnie zaś przy 25 milionach mieszkańców ilość ta wynosi ok. 100 tys.

Mówca podkreśla z naciskiem zmianę składu społecznego studium młodzieży. W r. 1939 dzieci robotników i chłopów stanowiły w szkołach średnich 13,7 proc., w r. zaś 1948 — 42,3 proc. Na wyższych uczelniach liczba młodzieży robotniczej i chłopskiej na pierwszym roku studiów przekroczyła 50 proc. W bursach i internatach było 64 proc. dzieci robotników i chłopów.

Premier podkreśla następnie konieczność podniesienia poziomu ideologicznego całej szkoły, przeprowadzenia odpowiednich reform na wyższych uczelniach i wreszcie dalszego upowszechnienia czytelnictwa, co wyrazi się w powiększeniu ilości tomów w bibliotekach do 6 milionów, to znaczy o 50 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim.

Ażby to wszystko co planujemy w dziedzinie oświaty i kultury nie było kwiatem przy kożuchu — oświadcza Premier — proklamujemy na rok 1949 wielką państwową akcję ze specjalnym komisarzem rządowym, akcję, która musi już w pierwszym roku dać duże rezultaty, akcję zmierzającą do szybkiej i konkretnej realizacji prostego hasła: „ANI JEDNEGO ANALFABETY W POLSCE W R. 1950”.

Reasumując, Premier stwierdza, że zagadnienie właściwie realizowanej oświaty — to jedna z podstaw wyjściowych dla realizacji planu sześcioletniego.

„SŁUŻBA POLSCE”

Następny ustęp swej mowy Premier poświęca powszechnej organizacji „Służba Polsce”, która obejmując wychowaniem obywatelskim i fizycznym ok. miliona młodzieży, uczyniła poważny krok naprzód na drodze do podniesienia poziomu uświadczenia i kultury młodzieży. Wyliczając najgłośniejsze prace wykonane przez organizację „Służba Polsce” Premier podkreśla, że winna ona z roku na rok odgrywać coraz poważniejszą rolę.

Z kolei mówca przedstawia imponujące wyniki rządu w dziedzinie różnych zagadnień kulturalnych, jak na odcinku rozbudowy bibliotek, radiofonizacji wsi, upowszechnienia kultury

teatralnej, akcji stypendialnej, wymiany kulturalnej z zagranicą itd.

ZDROWIE

Poważne są — jak stwierdza dalej Premier — osiągnięcia w zakresie zdrowia, opieki nad matką i dzieckiem i opieki społecznej. Oto niektóre fakty:

Ilość łóżek szpitalnych na 10 tysięcy mieszkańców wynosiła przed wojną 22, obecnie zaś wynosi 37. Znacznie wzrosła ilość łóżek w sanatoriach dla gruźlików. Poważnie ograniczony został zasięg chorób wenerycznych przez masowe badania i bezpłatne leczenie. W zakresie lecznictwa przewiduje się wzrost liczby sanatoriów o 14 procent, co pozwoli na leczenie sanatoryjne 75 tysięcy osób, czyli o 25 procent więcej, niż w roku ubiegłym.

Liczba ośrodków zdrowia wzrosła do 1200 czyli o 9 procent, w stosunku do roku 1948. W zakresie lecznictwa ubezpieczalni społecznej przewidziany jest poważny wzrost we wszystkich dziedzinach, w szczególności ilość ambulatoriów wzrosła do 357, liczba lekarzy domowych i specjalistów do 4435.

WOJSKO POLSKIE

Kolejny ustęp ekspozycji premiera Cyrankiewicza poświęcony jest odrodzonymu Wojsku Polskiemu. Wojsko nasze — stwierdza mówca — jest organem siły państwa ludowego, stojącym na straży naszej niepodległości i suwerenności, przeciw zakusom imperializmu, przeciw manewrom podżegaczy wojennych we wspólnym antywojennym i antyimperialistycznym frontie, w najściślejszym sojuszu z główną siłą obrony pokoju i suwerenności narodów — Armią Radziecką. Wojsko nasze jest tysiącem wierzów zespolone z ludem pracującym. Ludowe, bezwzględnie postępowe oblicze odrodzonego Wojska Polskiego ma swoje głębokie i trwałe korzenie. Kadra oficerów i podoficerów rekrutuje się ze zdrowego klasowo aktywnego, bojowego społeczeństwa elementu ludzkiego. Dyscyplina w wojsku polskim jest świadoma, dyscyplina oparta o jego siłę polityczną, o siłę idei cementującą wartość wojska, wzmagająca ofiarności i bojowość jego żołnierzy.

BEZPIECZEŃSTWO

Premier Cyrankiewicz podkreśla następnie, że stabilizacja stosunków gospodarczych i politycznych w kraju odbija się również dodatnio na odcinku bezpieczeństwa wewnętrznego. Walka klasowa zaostrza się, lecz siły wrogie są coraz bardziej izolowane.

Aparat bezpieczeństwa zahartowany w ciężkiej walce pierwszego okresu po odzyskaniu niepodległości, doświadczony w akcji przeciw nielegalnym organizacjom podziemnym, pozostającym na usługach obcych wywiadów i odradzającej swój kraj za dolary rodzimej reakcji — potrafi skutecznie wykrywać i likwidować ośrodki dyspozycyjne wroga. Powinno to — podkreśla mówca — stać się przestrożą dla ludzi otumanionych, łatwowiernych lub ocierających się o przestępstwa i nie reagujących na nie tak, jak należy.

KOŚCIÓŁ

Mówiąc o zagadnieniu kleru, Premier oświadczył:

Rząd stoi konsekwentnie na stanowisku wolności sumienia i wierzeń religijnych, zgodnie z tą zasadą rząd nie zamierza wtrącać się do wewnętrznych spraw Kościoła i poszczególnych wyznań. Równocześnie jednak rząd nie będzie tolerował agresywnej postawy poszczególnych przedstawicieli kleru, a

POLITYKA ZAGRANICZNA

Po omówieniu problemów wewnętrznych premier Cyrankiewicz przeszedł do spraw związanych z polityką zagraniczną Polski Ludowej, mówiąc co następuje:

Rok miniony był rokiem dalszych zwycięstw i sukcesów sił pokoju na arenie światowej. Przyniósł on równocześnie dalsze zdemaskowanie niebezpiecznej, choć skazanej na przegrana agresywnej polityki imperialistów.

Konsolidacja i rozwój naszego kraju podobnie jak i innych państw demokracji ludowej, odbija jaskrawo od sytuacji tzw. państw marszallowskich. Podporządkowanie państw marszallowskich obcym planom gospodarczym i strategicznym pogłębia trudności gospodarcze, pogarsza sytuację mas pracujących i zwiększa napięcie społeczne, podważa coraz bardziej suwerenność tych państw. Wewnętrzne sprzeczności tego planu ujawniają się z coraz to większą siłą. Na tym tle wzmagają się siły broniące suwerenności swych krajów, rośnie opór mas ludowych przeciwko obniżaniu ich poziomu życiowego.

ISTOTA „PLANU MARSHALLA”

Życie potwierdziło jaskrawo słuszność argumentów i przewidywań rządu polskiego w sprawie tzw. planu Marshalla. Miniony rok wykazał ponad wszelką możliwość, że głównym ogniwem opartej na tym planie polityki jest odbudowa agresywnego imperializmu niemieckiego, podsyćcie niemieckiego rewizjonizmu. Kolejne posunięcia na terenie Niemiec, faktyczne montowanie państwa zachodnio-niemieckiego, popieranie najbardziej reakcyjnych, szowinistycznych i rewizjonistycznych elementów w Niemczech, wyraźne gwałcenie międzynarodowych umów, zawartych w Jaicie i Poczdamie i wreszcie ostatnie posunięcia w sprawie Zagłębia Ruhry — wszystko to ma służyć przekształceniu Niemiec zachodnich na bazę wypadową, skierowaną przeciwko Związkowi Radzieckiemu i państwu demokracji ludowej, przeciwko naszemu krajowi.

Sytuacja wytworzona w Niemczech nie może być i nie jest dla Polski obojętna. Nasz stosunek do zagadnienia niemieckiego kształtujemy w duchu postępu i demokracji. Jest to jedyna polityka, dająca gwarancje naszego bezpieczeństwa i ostatecznego ustabilizowania naszych wzajemnych sąsiedzkich stosunków.

KONFERENCJA WARSZAWSKA

W obliczu próby odbudowy potencjału wojennego Niemiec odbyła się w Warszawie z inicjatywą Polski i ZSRR konferencja 8 ministrów spraw zagranicznych, która opracowała wyuczne uregulowania spraw Niemiec zgodnie z interesem pokoju, zgodnie z interesem całej Europy i demokratycznego rozwoju Niemiec.

Uważamy uchwały konferencji warszawskiej, będące rozwinięciem uchwał poczdamskich, za jedną słuszną podstawę rozwiązania zagadnienia niemieckiego.

W OBRONIE POKOJU

Zgodnie z naszymi najlepszymi tradycjami Polska występowała na arenie międzynarodowej w ubiegłym roku pod hasłem walki z wszelkimi rodzajami dyskryminacji. Popieraliśmy wszystkie wysiłki zmierzające do konsolidacji pokoju światowego. W tym duchu odbył się Kongres Intelktualistów w obronie pokoju we Wrocławiu.

Takie też były wytyczne delegacji polskiej na trzeciej sesji ONZ w Paryżu. Delegacja polska z ministrem spraw zagranicznych na czele zdecydowanie i konsekwentnie popierała, względnie wysuwała wnioski zmierzające do podtrzymania i podniesienia autorytetu ONZ i jej organów, do poszanowania litery ducha Karty Narodów Zjedn.

Rzecz jasna, że najwięcej uwagi poświęciliśmy zagadnieniom podstawowym, tj. sprawie jednomyślności wielkich mocarstw oraz dyskusji nad radzieckimi wnioskami w sprawie redukcji zbrojeń i zakazu użycia broni atomowej, jako broni agresji i masowego niszczenia. Skleciona pod batutą bloku anglo-amerykańskiego większość odrzuciła te wnioski, w których uchwaleniu tak żywo zainteresowana jest przytłaczająca, rzeczywista większość ludzkości. Co więcej, przegłosowano szereg antydemokratycznych i łamiących Kartę Narodów Zjednoczonych rezolucji.

Niemniej jednak delegacja polska przyczyniła się do moralnego i politycznego zwycięstwa, jakie odniosły broniące trwałego pokoju i współpracy międzynarodowej państwa pokojowe ze Związkiem Radzieckim na czele, demaskujące prawdziwe oblicze i złowrogi plany obozu agresji.

Wychodzimy z założenia możliwości pokojowej współpracy państw o różnych ustrojach społecznych, daliśmy również praktyczny wyraz zasadzie współpracy międzynarodowej przez zwiększenie naszego udziału w międzynarodowej wymianie gospodarczej.

Jak wiadomo, rok 1948 przyniósł nam podwojenie naszych obrotów z zagranicą, w porównaniu z rokiem poprzednim, przy czym poważnie przekroczyliśmy poziom naszych obrotów przedwojennych. Po tej drodze dalszego rozwoju zamierzamy iść dalej w roku bieżącym, zacieśniając i rozwijając nasze stosunki gospodarcze z innymi państwami.

Jako przykład pragnę wymienić pomysły rozwój naszej wymiany handlowej ze Szwecją, naszą umowę handlową z Francją, oraz znajdujące się w ostatniej fazie przygotowania do podpisania umowy handlowej z Wielką Brytanią.

Szczególnie intensywnie rozwijać będziemy nasze stosunki gospodarcze ze Związkiem Radzieckim i z krajami demokracji ludowej, z którymi łączymy zarówno wspólność interesów jak i ideały społeczne.

Podkreślić należy, że w dalszym ciągu robimy wysiłki, by w drodze umów rozłożyć opiekę nad zarobkową emigracją polską. Oczywiście sprzyjać będziemy w dalszym ciągu sprawie powrotu naszych rodaków rozsiansych po świecie — do kraju.

Jak już powiedziałem, rok 1948 obnażył politykę pewnych kierowniczych kół

Ameryki i Anglii, odrzucających współpracę międzynarodową i stwarzających atmosferę dla nowej agresji. Wyrazem tej polityki była oszczerca kampania skierowana przeciwko państwom, które zdecydowanie wkroczyły na drogę do socjalizmu i przeciwko ZSRR. W tym samym kierunku zmierza montowanie „unii zachodnich” i „paków atlantyckich”, budowanie w zachodnich Niemczech i faszystowskiej Hiszpanii, gdziekolwiek się da baz strategiczno-wojskowych, skierowanych przeciwko narodom Europy.

Na szczęście polityka ta mimo gorączkowych wysiłków i dużego nakładu środków nie może pochwalic się w ub. roku żadnymi większymi sukcesami. Należy przypuszczać, że również w r. bież. nie potrafi wykażać się powodzeniem, gdyż sprzeczną jest z siłami postępu i powszechnym pragnieniem pokoju.

Dlatego też czujnie śledząc i demaskując plany i machinacje propagatorów nowej wojny, spokojnie idziemy drogą konstruktywnej pracy i rozbudowy naszej gospodarki narodowej, co z kolei zwiększyło już naszą wagę na arenie międzynarodowej i pozwala nam kroczyć w pierwszych szeregach obozu demokracji i pokoju.

W sumie spoglądając z perspektywy minionego roku na przebieg wydarzeń na arenie międzynarodowej, na wzrost wewnętrznych przeciwności imperialistycznego obozu, możemy z satysfakcją stwierdzić słuszność założeń naszej polityki zagranicznej, która realizuje nasz wkład do potężnego irosnącego w siły i spójności obozu demokracji i pokoju.

Premier Cyrankiewicz zakończył swe ekspozycję ogólną charakterystyką, zadał na przyszły okres jego pracy, zwracając szczególną uwagę na konieczność dalszego pogłębienia sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Sojusz robotniczo-chłopski — powiedział Premier — przejawiać się będzie w ścisłej i braterskiej współpracy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, ze Stronnictwem Ludowym, które od początku prowadziło postępową część chłopów po słusznej drodze wspólnej budowy Polski Ludowej, i z Polskim Stronnictwem Ludowym, które przez zwycięższy haniebną spuściznę mikołajczykowską, coraz aktywniej staje obok Stronnictwa Ludowego jako współbudowniczy chłopskiej jedności. Niezmiernym wyrazem spójności bloku demokratycznego, którego treścią jest dziś jedność robotnicza — sojusz robotniczo-chłopski sojusz z inteligencją pracującą — jest układ rządu, w którym zasiadają przedstawiciele Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Stronnictwa Ludowego, Stronnictwa Demokratycznego i Stronnictwa Pracy.

Jest to rząd czynny w walce o polepszenie warunków życia całego narodu, jest to zarazem rząd wspólnej walki o bezpieczeństwo i pokój, toczony przez wszystkie kraje i siły postępu na całym świecie, pod przewodnictwem Związku Radzieckiego — rząd ścisłego sojuszu ze Związkiem Radzieckim i krajami Demokracji Ludowej.

Min. Dąbrowski referuje Sejmowi RP budżet siły i preżności Narodu Polskiego

W końcu drugiego roku trzyletniego planu gospodarczego — rozpoczyna swe przemówienie min. Dąbrowski — możemy już być pewni, na podstawie dotychczasowych wyników, że plan ten będzie nie tylko wykonany w całości, lecz w wielu odcinkach poważnie przekroczony.

Dla ilustracji dotychczasowych osiągnięć na polu gospodarczym, mówca podaje kilka podstawowych cyfr, a mianowicie:

1. zainwestowaliśmy po wojnie w gospodarczą odbudowę kraju kwotę 450 miliardów złotych;
2. dostarczyliśmy całemu aparatowi gospodarczemu środków obrotowych na finansowanie produkcji i wymiany w kwocie 259 miliardów zł;
3. wydatkowaliśmy z budżetu państwowego na szkolnictwo, oświatę, kulturę, lecznictwo, opiekę społeczną, administrację państwową, wojsko itp. 631 miliardów złotych.

Ilustrując cyfry bilansu Banku Emisyjnego, minister Skarbu podkreślił, że Narodowy Bank Polski miał gotowy bilans za r. 1948 już w dniu 2 stycznia br. Bilans ten wykazuje zdrowy i pomyslny kierunek naszej polityki finansowej. Odnieśliśmy duże sukcesy na trzech zasadniczych odcinkach: na odcinku finansowania inwestycji, na odcinku finansowania wymiany towarowej i na odcinku polityki emisyjnej.

Plan inwestycyjny — mówi dalej min. Dąbrowski — został w roku 1948 wykonany niemal w całości ze środków wygospodarowanych. Przewidywane w planie finansowym częściowe pokrycie wydatków inwestycyjnych z kredytów Narodowego Banku Polskiego w wysokości 22 miliardów zł, okazało się niemal zbędne. Narodowy Bank Polski udzielił jeszcze w I kwartale 1948 roku zale-

dwie 3,7 miliarda zł kredytów na finansowanie planu inwestycyjnego. W dalszym ciągu plan ten był zrealizowany wyłącznie ze środków wygospodarowanych.

Dzięki zwiększającej się rentowności w gospodarce przedsiębiorstw państwowych, na odcinku finansowania produkcji i wymiany towarowej, okazało się, że nie było potrzeby całkowitego wykorzystania kwartalnych planów kredytowych. Nie uruchomiono kwoty 52,8 miliarda zł, pomimo zaspokojenia rzeczywistych potrzeb gospodarczych.

W polityce emisyjnej plan kasowy tj. plan obiegu banknotów na rok 1948 nie tylko nie był przekroczony, ale przeciwnie był mniejszy od przewidywanej górnej granicy o 9,3 miliarda złotych. Fakt ten jest tym bardziej znamienity, że ogólny fundusz płac w gotówce w roku 1948, na skutek wzrostu płac tak realnych, jak i nominalnych powiększył się o całe 40 proc.; było to możliwe dzięki osiągnięciom na odcinku polityki kredytowej oraz dzięki wysiłkowi aparatu finansowego w kierunku rozwoju obrotu bezgotówkowego. W roku 1948 obroty gotówkowe na rachunkach w Narodowym Banku Polskim stanowiły zaledwie 6 proc. obrotów ogólnych, zaś 94 proc. obrotów gospodarczych dokonywano w sposób bezgotówkowy.

BUDŻET

Przechodząc do omówienia budżetu na rok 1949, mówca podkreśla, że realizacja zadań wynikających z naszych planów gospodarczych, aczkolwiek obliczonych całkowicie realnie i wynikających z naszych istniejących możliwości, nie będzie jednak łatwa. Musimy liczyć się z tym, że są jeszcze w Polsce ludzie, którzy w realizacji planów gospodarczych widzą uszczerbek dla swoich egoistycznych interesów. I ludzie ci nie tylko nie będą nam pomagać w realizacji zadań, lecz przeciwnie będą usiłować szkodzić w ich pełnym wykonaniu.

Z drugiej jednak strony widzimy — mówi dalej min. Dąbrowski — jak potężniejsza w Polsce siła, uzbrojona w wielką ideologię postępu i sprawiedliwości społecznej, w twórczy entuzjastyczny zapał i wolę walki o lepszą, szczęśliwą przyszłość dla całego narodu polskiego. Siłą tą jest jedność polskiej klasy robotniczej, pod przewodnictwem której naród polski wygra wielką bitwę o realizację naszych planów gospodarczych i o zbudowanie w Polsce takich warunków, które zabezpieczą rozwój i dobrobyt całemu narodowi.

W tej wielkiej bitwie ważnym narzędziem walki jest budżet państwowy. Dlatego też nie podchodzimy już dziś do zagadnienia budżetu państwowego według starych metod. Budżet państwowy będzie przekształcał się coraz bardziej na prawdziwy bilans gospodarstwa społecznego.

Przy budowie budżetu na rok 1949 zostały przyjęte następujące podstawowe założenia:

1. Budżet jest zrównoważony i zamyka się kwotą 602 miliardów zł po obu stronach.
2. Do budżetu zostały włączone wydatki na cele inwestycyjne w kwocie 267 miliardów zł.
3. Nie przewidziano wydatków na zapotrzebienie kartkowe, a to w związku ze zniesieniem z dniem 1. 1. 1949 roku systemu kartkowego i reformą płac.
4. Budżet przewiduje znaczny wzrost wydatków na płacę, co pozostaje w związku z reformą płac oraz ze zmianą niektórych cen, co zostało wyrównane odpowiednim ekwiwalentem gotówkowym w placach. Ponadto w budżecie przewidziano realną podwyżkę płac, przeciętnie o 10 proc.
4. Budżet został zbudowany w oparciu o tezę niezmienności cen i płac na przestrzeni całego 1949 roku.
6. Nowy układ budżetu czyni zadosć dalszej centralizacji dyspozycji finansowania i planowania finansowego, przez wstawienie do budżetu kwot odpisów na amortyzację w przemyśle państwowym w sumie ponad 70 miliardów zł.

Nowy układ wiąże z budżetem państwowym również plany finansowe takich instytucji, jak ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia rzeczowe i społeczny fundusz oszczędnościowy.

7. Dotychczasowe opłaty monopolowe i akcyzy zastąpiono podatkiem obrotowym, co daje w rezultacie poważne uroszczenia w porobrze.

8. Ustawa skarbową przewiduje powołanie organów kontroli, dla przestrzegania zasady oszczędności w publicznej gospodarce finansowej.

9. W budżecie przyjęto zasadę oszczędności w wydatkach administracyjnych przy możliwym największym podniesieniu wydatków na działalność takich resortów, jak: oświata, zdrowie, opieka społeczna i kultura. Z kwoty 127 miliardów zł przewidzianych w budżecie administracyjnym na powyższe cele, na świadczenia społeczne ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad dzieckiem — 41 miliardów zł, na zdrowie publiczne — 8,5 miliardów zł, na naukę i kulturę — 7,7 miliardów zł.

10. Budżet administracyjny uwzględni również w poważnym stopniu wydatki na cele gospodarcze, niezależnie od wydatków inwestycyjnych na te same cele. Ogółem na gospodarkę narodową przewidziano w budżecie administracyjnym 24,1 miliarda zł.

Jedną z podstawowych zasad, na których zbudowano budżet na r. 1949, jest zasada równowagi budżetowej. Zasady tej przestrzegaliśmy także i w roku 1948. W budżecie roku 1948 osiągnęliśmy za 11 miesięcy nadwyżkę dochodów nad wydatkami w kwocie 90 miliardów zł, zamiast początkowo przewidzianej nadwyżki 40 miliardów zł za cały 1948 rok. W ten sposób osiągnęliśmy za 11 miesięcy roku ubiegłego 106 procent prelimitowanych dochodów na cały rok, w wydatkach zaś 76 procent prelimitowanej rocznej kwoty wydatków. Osiągnięcia nadwyżka pozwoliła na sfinansowanie zwiększonego planu inwestycyjnego, bez uciekania się do dodatkowej emisji banknotów.

Min. Dąbrowski podkreśla z naciskiem, że osiągnięcie równowagi budżetowej w preliminarzu na rok 1949, przy przyjęciu zasady stabilizacji cen i płac oraz dalszego pogłębiania oszczędnej gospodarki, pozwoli rządowi wykonać zadania finansowe w r. 1949 bez konieczności rozpisywania pożyczki wewnętrznej, z której rząd w roku bieżącym nie zamierza skorzystać.

Włączając do budżetu wydatki na cele inwestycyjne zrywamy z dotychczasową metodą częściowego finansowa-

nia inwestycji państwowych, także z kredytów bankowych i przechodzimy wyłącznie na system udzielania dotacji budżetowych.

Tę część budżetu będziemy realizować za pośrednictwem banku inwestycyjnego. W związku ze zmianą finansowania oraz reorganizacją banków, nastąpi dalsze uproszczenie procedury w finansowaniu inwestycji. Zostaną stworzone warunki, w których zdejmiemy z inwestora troskę o pieniądze, nie będziemy wymagali od niego skomplikowanej procedury bankowej, ani wysokich odsetek bankowych, natomiast będziemy wymagali, aby inwestor szybko, dobrze i tanio budował.

STABILIZACJA CEN I PŁAC

Pod względem gospodarczym zasadniczą podstawą budżetu jest przyjęcie zasady pełnej stabilizacji cen i płac. Przyjęcie tej zasady oznacza, że rząd

DOCHODY

Mówca przechodzi z kolei do omówienia pierwszej części preliminarza budżetowego, tj. zaplanowanych dochodów. Dochody z danin publicznych przewidziane są ogółem na sumę 349,7 miliarda zł.

W roku ubiegłym odpowiednie dochody wynosiły około 265 miliardów zł. Zaplanowany wzrost dochodów z danin publicznych wynoszący około 85 miliardów zł, tłumaczy się przede wszystkim włączeniem opłat monopolowych i akcyzowych do danin publicznych w postaci podatku obrotowego.

Min. Dąbrowski ocenia preliminarzowe dochody z danin publicznych, jako realne i stwierdza, że w wypadku pełnego ich osiągnięcia można będzie ułknąć w 1949 roku nowych obciążeń podatkowych, poza wykazanymi w budżecie.

Ze strony przedstawicieli sektora prywatnego — ciągnie dalej mówca — słyszy się często skargi, że obciążenia podatkowe są nadmierne i powodują kurczenie się przedsiębiorczości prywatnej, na skutek fiskalnej polityki aparatu podatkowego.

W roku 1948 przeciętny opodatkowany obrót miesięczny na jedno przedsiębiorstwo prywatne wynosił w przemyśle 600 tysięcy zł, w handlu towarowym 255 tysięcy zł, w przedsiębiorstwach usługowych — 252 tysiące zł, w przedsiębiorstwach rzemieślniczych — 97 tysięcy zł oraz w zajęciach zawodowych — 43 tysiące zł.

Cyfrы te przeczą twierdzeniom, że polityka podatkowa staje się hamulcem dla uczciwie traktujących swój zawód przedsiębiorstw prywatnych.

Natomiast zagadnienie moralności podatkowej — mówi dalej min. Dąbrowski — ciągle jeszcze pozostawia wiele do życzenia. Świadczy o tym fakt, że tylko organy ochrony skarbowej, nie licząc administracji podatkowej i lustratorów społecznych, sporządziły w ciągu pierwszych 10 miesięcy 1948 r. — 135 433 protokoły karne za przestępstwa skarbowe, związane z uszczuplaniem należności skarbu państwa. Usprawniając w dalszym ciągu aparat podatkowy w celu wyeliminowania możliwych błędów i omyłek, będziemy twarde wymagać — podkreśla mówca — od przedstawicieli sektora prywatnego uczciwego stosunku do obowiązkowych podatkowych.

Mówiąc o reformie podatku obrotowego i dochodowego, min. Dąbrowski oświadcza: W reformie tej za czynnik decydujący została przyjęta praca, oceniona pod społecznym kątem widzenia, w zależności od tego, jaka jest ta praca i kto ją wykonuje, jakie jest jej nasilenie, jakie przynosi korzyści gospodarce narodowej i jakie jest jej miejsce w ustroju społeczno-gospodarczym i planie państwowym na przyszłość.

Państwo Ludowe dopuszcza istnienie przedsiębiorczości prywatnej, doceniając znaczenie wykonywanych przez nią funkcji gospodarczych, lecz czyni to na określonych warunkach, spośród których pierwszym warunkiem jest uczciwe wypełnienie obowiązków w stosunku do Skarbu Państwa.

Największą z kolei pozycją po stronie dochodów jest wpłata przedsiębiorstw, podlegających Ministerstwu Przemysłu i Handlu w kwocie 118,3 miliarda zł. Na kwotę tę składa się wpłata z tytułu amortyzacji — 70,3 miliarda zł i zysk z różnicy cen rozliczeniowych — 48 miliardów zł. Tak po-

nie zamierza w roku bieżącym dokonywać żadnych zmian w cenach towarów i usług. Stabilizacja płac nie oznacza jednak, że ogólny fundusz płac nie będzie wzrastał. Fundusz ten będzie wzrastał na skutek wzrostu zatrudnienia oraz wzrostu wydajności pracy, przekraczania norm, z czym związany jest wzrost realnych zarobków.

Takiego wzrostu funduszu płac nie potrzebujemy się jednak obawiać, gdyż towarzyszy mu odpowiedni wzrost masy towarowej, która równoważy zwiększony popyt na towary, wywołany wyższymi zarobkami.

W przyjętym na 1949 rok systemie płac za nader istotne — mówi dalej minister Dąbrowski — należy uważać zastąpienie przydziałów w naturze ekwiwalentem pieniężnym. Daje to pracownikowi istotną poprawę, przy dostatecznie zaopatrzonej w towary rynku, gospodarstwu narodowemu zaś zaoszczędza znacznych kosztów, związanych z rozprawdaniem towarów i zmniejsza marnotrawstwo.

WYDATKI

Przechodząc do strony rozchodowej budżetu, minister omawia przede wszystkim wydatki inwestycyjne. Procentowy udział najważniejszych pozycji w stosunku do całości wydatków inwestycyjnych jest następujący: przemysł — 40,3 procent, komunikacja — 21,8 procent, rolnictwo — 12,6 procent, budownictwo mieszkaniowe 8,4 procent, budownictwo socjalne — 8 procent.

Z sumy 335,9 miliardów z wydatków budżetowych bez inwestycji, na koszty zarządu państwowego przeznaczają się 23 procent, na szkolnictwo i oświatę — 20 procent, na obronę narodową — 17 procent, na świadczenia społeczne — 12 procent. Poza tym znaczne sumy przeznaczają się na zdrowie publiczne, naukę i kulturę.

Niewielka stosunkowo wysokość ko-

szków zarządu państwowego osiągnięto dzięki dalszemu polepszeniu stanu organizacji administracji państwowej. Osiągnięto zmniejszenie etatów urzędniczych o przeszło 5 tysięcy, przy równoczesnym wzroście etatów nauczycieli i pracowników nauki o przeszło 12 tys.

Równolegle do porządkowania gospodarki pieniężnej państwowej — oświadcza mówca — poczyniono duże postępy w zakresie gospodarki budżetowej samorządu terytorialnego. Wyraża się to przede wszystkim w terminowym, po raz pierwszy po wojnie, sporządzeniu i przedłożeniu do zatwierdzenia preliminarzy budżetowych związków samorządu terytorialnego wszystkich stopni. W budżecie państwowym przewidziano kwotę 18,3 miliarda zł na samorządowy fundusz wychowawczy. Kwota ta w sposób planowy uzupełni środki finansowe samorządów.

Analizując wykonanie pracy w zakresie finansów w roku ub. min. Dąbrowski stwierdza, że pomimo znacznego rozszerzenia zadań na przestrzeni roku, wykonano wszystkie. W szczególności realizacja planu gospodarczego nie napotykała na trudności ze strony finansów.

Sfinansowano dalszy wzrastający ruch inwestycyjny, wzmagającą się produkcję, rozbudowę państwowego i spółdzielczego aparatu wymiany, przeznaczono poważne sumy na gromadzenie zasobów w szczególności surowców i zbożowych. Na przestrzeni 1948 roku w zakresie zapasów zbożowych podnieśliśmy nasze rezerwy z 60 tys. ton do miliona ton zboża, co wymagało również znacznych środków finansowych.

Mówca podkreśla dalej, że znaczne sumy w czwartym kwartale roku ubiegłego zostały uruchomione na podniesienie hodowli przemysłowej państwowej, co powinno dać w pierwszej połowie bieżącego roku pewną poprawę na rynku mięsny i tuszczowym.

Rok 1949 — trzeci i ostatni rok naszego trzyletniego planu — będzie rokiem dalszego poważnego wysiłku dla naszych finansów. Niezależnie od zakończenia planu trzyletniego musimy przygotować się do następnego 6-letniego planu, który będzie planem rozbudowy.

W tym celu Ministerstwo Skarbu przygotowuje szereg prac natury organizacyjnej, jak: reforma aparatu bankowego dla przystosowania go do wykonania nowych zadań, rozszerzenie współpracy z czynnikami społecznego z aparatem podatkowym, budowa państwowego planu kasowego, który ułatwi przeprowadzenie stałej kontroli w wykonywaniu przez jednostki gospodarcze zaleceń planu gospodarczego, rozszerzenie zasięgu kontroli bankowej nad przedsiębiorstwami dotychczas nieobjętymi taką kontrolą, pogłębienie obrotów bezgotówkowych, wewnętrzna reorganizacja aparatu skarbowego.

AKCJA OSZCZĘDNOŚCIOWA

Dla zapewnienia pełnego sukcesu polityce pieniężnej w nadchodzącym okresie konieczna jest szeroko zakrojona oraz nieustannie prowadzona akcja oszczędnościowa. Nie chodzi tu tylko o oszczędności pieniężne, walczyć o oszczędność to znaczy zwalczać szkodliwe przestępy biurokracji w aparacie administracyjnym i gospodarczym, zredukować do minimum wydatki nieprodukcyjne w jednostkach gospodarczych, zmniejszać odsetek braków w produkcji, traktować z należytą opieką i troskliwością powierzona sobie maszyny i narzędzia, oszczędzać surowca itp.

Przy tak pojętej oszczędności wydobędziemy z naszego gospodarstwa bardzo poważne rezerwy, które są konieczne dla realizacji naszych planów.

Dalszym nieodzownym warunkiem powodzenia polityki finansowej jest wykonanie i przekroczenie planów produkcyjnych. Polska klasa robotnicza dała tak liczne dowody entuzjastycznego i umiejętnej pracy, co znalazło swój szczególny wyraz we wspaniałych osiągnięciach czynu kongresowego, że zadanie to rząd uważa za całkowicie pełne. Ogólna wartość pieniężna osiągnięć czynu kongresowego jest oceniana na 6 miliardów zł dodatkowej produkcji.

Od inwestorów, którzy w roku bież. mają przeprocować około 300 miliardów zł, rząd będzie wymagał — mówi minister Dąbrowski — poważnego usprawnienia prac budowlanych, idącego w dwóch kierunkach: znacznego potaniaenia kosztów budowy, w drodze lepszej organizacji pracy oraz szybkiego wykańczania rozpoczętych prac.

Musi wzmocnić się dyscyplina finansowa — kończy mówca — musi po-

głębiać się świadomość, że w naszym ustroju istnieje jeden państwowy plan gospodarczy i jedna polityka finansowa. Musi również wzrastać poczucie odpowiedzialności za każdy grosz publiczny, który jest rezultatem twardej i ciężkiej pracy robotnika, chłopca i inteligenta pracującego.

Charakteryzując budżet, możemy go nazwać budżetem rozwoju, budżetem dynamiki gospodarczej i społecznej Państwa Ludowego, budżetem siły i preżności narodu polskiego, który odzyskawszy swą niepodległość, dzięki historycznym zwycięstwom Związku Radzieckiego nad hitleryzmem, dzięki zwycięskiej polityce wewnętrznej obozu demokracji ludowej, dzięki reformom społecznym, opartym o Manifest PKWN, dzięki zjednoczeniu i przewodnictwu klasy robotniczej, wszedł na drogę budowy podstaw socjalizmu i w ciężkiej lecz twórczej pracy stwarza dla siebie i następnych pokoleń podstawy lepszej przyszłości.

Minister Skarbu wnosi w imieniu Rządu pod obrady Izby projekt budżetu państwowego oraz projekt nowelizacji budżetowej na rok 1949 z prośbą o uchwalenie.

Dnia 9 stycznia 1949 r. zasnął w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sa'ramentami św., nasza najukochańsza matka, siostra, teściowa i babcia, śp.
z Cynków
Jadwiga Laskowska
przeżywszy lat 64.
Pogrzeb odbędzie się w Bninie, w czwartek, dnia 13 bm. o godz. 12. Msza św. za duszę drogiej Zmarłej odprawiona zostanie w sobotę, dnia 15 bm. o godz. 9 rano w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu.
W ciężkim smutku pogrzebli dzieci, wnuki i rodzina
Poznań, Al. Hetmańska 14, m. 4.
Piotrków Tryb., Poznań — Staroleka. 1528

Przeląg nieograniczony nr V-1/49
Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu zaprasza do składania ofert na dostawę:
tabliczek emaliowanych, uszkek miedziano-azbestowych, wiertarek elektrycznych, wiertarek i młotków pneumatycznych, łańcuchów, czopków i armatury wodociągowej.
Oferty należy składać do skrzynki ofertowej, znajdującej się w gmachu DOKP. w Poznaniu przy ul. Właj Zygmunt Starożytny nr 4.
W wypadku wysłania oferty pocztą, należy kopertę z ofertą włożyć do drugiej koperty i wysłać listem poleconym na adres, jak wyżej podano.
Termin rozpoczęcia przetargu dnia 1 lutego 1949 r. o godz. 12 — w pokoju nr 430.
Blizsze informacje i dokładne warunki przetargowe można otrzymać w godzinach urzędowych w pokoju nr 431a.
(—) Szczygłowski
1a-101 Dyrektor Kolei Państwowych

Lekarskie
Magister farmacji Irena Krajeńska, dyplomowana kosmetyczka, przyjmująca św. Marcina 14, tel. 94-36. Pielęgniarka cery i włosów. Własne preparaty. 1321

Wołne posady
Maszynista-ślusarz, rutynowany, obznajmiony z prowadzeniem dużych lokomotyw, znajduje dobrą posadę w prywatnej cegielni na prowincji. Na razie sezonowo jako kawaler, później możliwa stabilizacja. Of. Głos Wlkp. nr 1226.

POWAŻNA
Instytucja gospodarcza poszukuje
biegłej
maszynistki
ze znajomością prac biurowych. Oferty: „Głos Wlkp.“ nr 1a-99.

Państwo Browar w Witnicy (Ziemia Lubuska) poszukuje zaraz lub później 3 wykwalifikowanych, samodzielnych księgowych, obznajmionych z księgowością przemysłową, jedno- i dwulicznym, w tym z arkuszem rozliczeniowym. Wynagrodzenie według umowy. Mieszkanie zapewnione. 1a-65

Pomocnik fryzjerski i uczennica potrzebni. Wroniecka 10. 1512

Trykotarka może się zaraz zgłosić Dąbrowskiego 31, w podwórzu. 1494

Dziewczyna potrzebna z utrzymaniem. Piłkowska 19, m. 4. 1489

Fryzjerka, siła zdolna, na stałe zaraz. Daszyńskiego 45. k39

Uczeń może się zgłosić. Plekarnia Daszyńskiego 22. k37

Apteka pod Lwem w Tczewie, Mickiewicza 15 (woj. gdańskie) poszukuje zaraz rutynowanej aptekarskiej siły pomocniczej. c244

Starszą panią do 2 małych dzieci na prowincji (około Obojnic), Oferty nr 35; Czynnik, Armii Czerwonej 1. c237

Potrzebny zaraz szwajcar z pomocnikiem dla Zespołu Dzikowo, pow. poczta Wałcz, woj. Szczecin. 1a-96

Chłopiec do posyłek oraz starszy potrzebny, Dąbrowskiego 3 pracownia czapek. p526

F-ma „RENOVA“
Poznań, ul. Ratajczaka 15 (Pasaz Apollonia)
podnosi
OCZKA
NA POCCZANIU
10. — zł jedno oczko
Cerujemy pończochy

Kucharza
restauracyjnego
(specjalistę w obsłudze popularnych) —
przyjmie
natchmiał
Powszechna Spółdzielnia Spożywców
w Krotoszynie. 1b-102

Inżyniera - radiotechnika
ze specjalizacją dziedziną odbiorczą —
wysokie uposażenie —
poszukuje
Radioexpert, Poznań, Śniadeckich 1.
Przyrządy i książki radiotechniczne zakupi
każdą ilość. p562

OGŁOSZENIA DROBNE
P. R. O. 4499
Biuro Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8—19-tej, w soboty od 8—17-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10 i piętro. — Tel. 64-75 i 62-70 (wewn. 5). — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada

Budowniczy uprawniony przyjmie posadę. Warunki. Oferty Głos Wlkp. nr 1518.

Szofer sumienny, bez nałogów, prawem jazdy, kat. 3a, dobre referencje. Oferty Głos Wlkp. nr 1519.

Księgowy bilansista przebitkowa poszukuje posady. — Oferty Głos Wlkp. nr 1484.

Księgowy na przebitkowie i amerykańskiej, z praktyką w budownictwie, zmienia posadę z powodu likwidacji firmy. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 1,231. p518

Bilansista perfekcyjnie szuka pracy dorywczej. — Oferty Głos Wlkp. nr 1526.

Szwajcar samodzielną, żonaty, 15 lat praktyki, szuka posady. Szwajcar, Stepuchowo, pow. Wągrowiec. 1a-102

ZAJĘCIA
na parę godzin
dziennie lub tygodniowo
przyjmie
biegła stenotypistka
ze znajomością francuskiego. — Oferty: Biuro Ogłoszeń PAR, Poznań, Ratajczaka 7 pod „1,281“. p547

Nauka
Kursy pisania na maszynie ślepa metoda, wszystkimi palcami — Piotr Pieprzyczy, Poznań, al. Marcinkowskiego 26, telefon 23-62. Dla zamiejscowych kursy listowne. p10131

Kursy stenografii i pisania na maszynie. Wpisy: Szkoła Przygotowania Handlowego, plac Wolności 2. 1a-33

Tańców nowoczesnych wyszła Adela Szczurkówna, Jan Szurerek, al. Marcinkowskiego 2a. 1276

Kursy handlowo-administracyjne otwierają 15 stycznia specjalny 3-miesięczny popołudniowy kurs księgowości dla początkujących. Zgłoszenia: Sekretariat Kursów, Potoczkiej 16 (Łazarz), godz. 17—19-tej, Szkoła podstawowa. p513

Lekcji pisania na maszynie dziesięcioma palcami, Szweska 3, m. 6. 1481

CHALWA
grecka — orzechowa, czekoladowa, ateńska —
pierwszorzędnej jakości. — Opakowanie bany-
no po 50 g, 100 g, 1/4 kg, bloki po 2 kg.
Irysy śmietankowe, krówki i marmeladki,
toffii. — Wysyłka pocztą Wytwórnia Cukrów
„GIEWONT“ — Warszawa, ul. Kawcza 51
1b-63

Polskie Zakłady Zbożowe — Oddział w Poznaniu.
Wydział: Nadzoru Technicznego oraz Inwestycyjno-
Budowlany, Poznań, Pl. Wolności 3, III* ptr., przy-
mą natchmiał:
2 technologów mechaników
2 technologów elektryków
1 budowniczego-kalkulatora
1 księgowego-bilans stę
Zgłoszenia: PZZ Oddział w Poznaniu, Pl. Wolności 11 — I ptr., Wydział Personalny.
Kandydaci przy zgłoszeniu winni przedkładać
wniosek oraz własnoręcznie napisany życiorys. 1a-87

Zarząd Gminny w Mochach powiat Wolsztyn ogłasza
KONKURS
1) na stanowisko rachmistrza
2) na stanowisko referenta podatkowego
Uposażenie dla rachmistrza w grupy VIII. Uposażenie dla refer. podat. w grupy IX, wraz z wszelkimi dodatkami. Posady do objęcia zaraz. Mieszkańca zapewnione.
Podwójci — Grzeszkowiak

Kupna
Maszyny do krojenia materia-
łów (taśmówki) sprzedam. —
Stary Rynek 49, tel. 29-41. p500

Szliifarka wężowa, 3 KM, Focha 164, warsztat. 1496

Dziennik Ustaw, komplet przedwojenny, Oferty Głos Wlkp. nr 1492.

Suknie ślubną sprzedam. Czesława 17, m. 8. k42

Motorcykl przyręczka Zündapp 750, Delta, Daszyńskiego 82, telefon 27-98.

Maszyny do szycia nowa, nowoczesna. Adres wskaże Głos Wlkp., Focha 16, nr 31. F131

Owczarki alzakie, rasowe szczytne, do sprzedania. Dąbrowskiego 8, m. 3. c245

Radio uniwersalne, 3-zakresowe, sprzedam. Plac Bernardyński 4, m. 19. c243

Ciągnik ogumiony Hanomag-Diesel, bardzo dobry, sprzedam, Król, Jadwigi 5a, m. 8, telefon 92-31. p530

3 nowe, piachy brezentowe, 4x5 m oraz linę stalową Ø 16 mm, tania, Bracia Chojnacy, Poznań, Mielżyńskiego 4, telefon 93-44. p529

Parcele morgową spiesznie po korzystnej cenie sprzedam. — Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 1,243. p521

Oficerki damskie, piaseczki damskie jesienne. Adres wskaże: PAR, Ratajczaka 7, pod 1,250. p523

U W A G A — RODZICE!
Uwaga — Dzieci od 3 do 8 lat!
W niedzielę, dnia 16 stycznia br. o godz. 11 w nowej stołówce H. Cegielskiego w Poznaniu, ulica Daszyńskiego nr 136
Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Poznaniu
urządza w ramach akcji społeczno-wychowawczej uroczystość pod nazwą
„ZYGZENIA NOWOROCZNE“
połączone z rozdaniem podarunków dla około 2.000 dzieci (członków Spółdzielni) w wieku od 3 do 8 lat.
Impreza połączona jest z przedstawieniem teatralnym, występami artystycznymi młodzieży Państw. Koeduk. Szkół Spółdzielczych w Poznaniu, oraz bogatym programem niespodzianek.
Bilety wstępu odebrać można u kierowników sklepów P. S. S., u których dokonane zostały zgłoszenia dzieci.
Bilety upoważniają dziecko wraz z jednym opiekunem do bezpłatnego wstępu, oraz do otrzymania podarunku. 1a-105

Zamiana
Pokój kuchnią koło Cegielskiego na podobne. — Oferty Głos Wlkp. nr 1466.
Zamienię pokój kuchnią, wspólną łazienką, na pokój kuchnią samodzielną za dopłatą. — Oferty Głos Wlkp. nr 1461.
5-pokojowe kuchnią Eódz centrum (Piotrkowska) zamienię na podobne lub mniejsze w Poznaniu. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 1,251. p524

Pieniądz
Kto pożyczycy 60 tys. do zrealizowania rentownego interesu? Procent, ewtl. spółka. Oferty Głos Wlkp. nr 1454.
Wspólnika poważnego do zaprowadzonej składnicy materiałów budowlanych poszukuje. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 1,244. p522

Wolne lokale
Mieszkanie 3—4-pokojowe komfort, zwrot kosztów remontu. Matejki 6. 1085

UWAGA!
MIESZKANIA
za zwrotem remontu
wprost od właściciela
oraz sklep i warsztaty
o dostępie. — Władomacie: Mickiewicza 20 m. 4. p419

Pokój z utrzymaniem. Sołacz, Słaska 8, m. 4. 1499

Studentem z prowincji pokój. Oferty nr 3928; Czynnik, Daszyńskiego 48. k38

Pokój wynajmę panom. Górczyn, Gostyńska 43, m. 4. F130

Pokój jeżeli starszemu poważnemu panu. Szczegółowe oferty pod nr 38; Czynnik, Armii Czerwonej 1. c240

3 pokoje, łazienka, centralne, wyposażone, centrum. Informacja: telefon 42-10. 1527

Pokój młodszemu pracującemu na każdą branżę, wolny zaraz. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 1,301. p559

Studentka farmacji, lubiąca spokój, poszukuje pokoju kulturalnym domu. Cena obojętna. Of. Głos Wlkp. nr 1440.

Samotny na stanowisku poszukuje pokoju. Oferty Głos Wlkp. nr 1391.

1 do 2 pokój z kuchnią. Warunki do omówienia. Of. Głos Wlkp. nr 1443.

Lokal przemysłowy poszukuję. Telefon 21-49. 9—11, 15—17. p553

Głośniki, słupy i podpisy

Co na to Radiowezel szamotulski?

Późną jesienią 1946 roku radiofonizowano naszą wioskę Gaj Mały, oddaloną o 5 km. od radiowezła w Szamotulach, ale niestety nie całą. Zaznaczam, że od ostatniego założonego głośnika do naszych domów kolejowych (mieszka nas w dwóch domach 9 rodzin), jest zaledwie 300 m. Dzieci nasze uczęszczające do szkoły, narzekają codziennie, że po drodze w każdym domu słychać radio, a u nas cisza jak w grobie.

Na radiofonizację czekamy dość długo i cierpliwie. Ja osobiście interweniowałem w radiowezle dwa razy. Powiedzano mi, że mam się postarać o trzy słupy, to nam zalażą głośniki. Rzepkówna dwa razy zebrała podpisy. Przeszło rok czasu upłynęło i nic. W ub. roku zbierała znowu podpisy Rokoszówna. Teraz już zaczęliśmy wierzyć, że coś będzie.

Aż wreszcie w listopadzie zjawili się jakis jegomości z radiowezła i sam zbierał ponownie podpisy i przy podpisie każdy musiał zadeklarować 10 zł. Każdy na osobnej deklaracji się podpisał — tak mi mówi córka 14-letnia, która sama była w domu podpisała i zapłaciła 10 zł.

Teraz dopiero zrobił się szum a największy wśród dzieci, które na to tylko czekały i czekają dziś jeszcze. Człowiek ów tłumaczył w każdym domu, że dużo głośników muszą w jak najkrótszym czasie założyć. Aż zaczęło się kłopotać żeby tylko nie przed pierwszym, bo trzeba by było złożyć z tysiąc zł, ale mniejsza o to — mówili drudzy — już sobie jakoś radamy, niech tylko zalażą jak najprędzej.

Jeden pierwszy miał, drugi i trzeci i znowu nic. Ludziska głowy puszczają i nie śmiały zapytać jak tam z naszymi głośnikami. Wierzymy, że za pośrednictwem „Głosu Wielkopolskiego” czegoś na ten temat się dowiemy.

Józef Perz
Gaj Mały
poczta i powiat Szamotulski

Sądymy, że Radiowezel szamotulski wyjaśni sprawę takiego odwiekania w nieskończoność instalacji kilku głośników we wsi już radiofonizowanej. Czekamy!

CHODZIEŻ

W 30 rocznicę powstania. Uroczystość obchodu 30 rocznicy wkroczenia wojsk powstańczych do Chodzieży zorganizowana przez Związek Powstańców 1918/19 roku, rozpoczęła się 6 bm. pochodem powstańców z udziałem pocztów sztandarowych bratnich organizacji kombatanckich. Następnie złożono wieńce na grobach powstańców i żołnierzy radzieckich. Akademia odbyła się w sali Hotelu Dworcowego.

Złodzieje rowerów siedzą. 19-letni Walenty Źródlewski dopuścił się w Budzynie kradzieży roweru na szkołę Wojciecha Dąbrowskiego. Również w Nowej Wsi Ujskiej zabrał rower Głowińskiemu niejaki Stan. Hendzel, lat 24, z województwa rzeszowskiego. Sąd Grodzki w Chodzieży skazał obu po pół roku więzienia.

Zamiast nagrody — kara. Krótkotrwała była uciecha Walerii Konarskiej, która w drodze z Radwanek do Chodzieży znalazła 12000 zł, zgubione przez idącą przed nią nauczycielkę Anielę Biedrońską. Ponieważ Konarska nie chciała się przyznać do znalezienia gotówki, pieniądze zostały jej odebrane przymusowo przez organa M. O., w następstwie zaś zapowiedziana rozprawa sądowa.

Tłumaczy się kleptomanią. Księgowy maj. Strzelce Józef Habina, lat 38, przywłaszczył sobie garderobę męską swego rządcy Szumińskiego Stanisława. Po ujawnieniu kradzieży, tłumaczył się przed Milicją Obywatelską, że do czynu tego doprowadziła go... kleptomania, na którą rzekomo cierpi. (ko)

Wiadomości z Ostrzeszowa

Załoga Państwowej Fabryki Kaflii, skupiająca przeszło 50 robotników i robotnic, zbiera się już we własnej świetlicy, mieszczącej się w gmachu fabrycznym. Odbywają się tam zebrania, wykłady, na aktualne tematy oraz próby własnego, amatorskiego zespołu teatralnego. Ze praca w tamtejszym zespole nie ogranicza się tylko do słów, świadczą uzyskane miejsca na konkursach zespołów świetlicowych. Na powiatowym konkursie zespołów świetlicowych zespół Fabryki Kaflii uzyskał 4, zaś na wojewódzkim konkursie 5 miejsce. Wyniki osiągnięte są bodźcem do intensywniejszego doskonalenia się w pracy świetlicowej, zaś załoga fabryki, kierownicze zespołu p. Annie Bacikównie oraz opiekunowi zespołu świetlicowego, kierow-

Wieś radzi sobie sama

Związek Samopomocy Chłopskiej na nowym etapie pracy

W powiecie szamotulskim

Związek Samopomocy Chłopskiej na terenie powiatu szamotulskiego istnieje od maja 1945 r. Liczy obecnie przeszło 3 tys. członków. Dnia 9 bm. odbył on walny zjazd powiatowy delegatów gminnych kół przy udziale delegatów Woj. Zw. Sam. Chł. władz powiatowych i partii politycznych.

Obrodam przewodniczył Stan. Białkowski z Obrzycka. Według sprawozdania, które złożył prezes Marian Kaźmierczak, w ciągu ub. roku przybyło 743 członków w powiecie, a w tym 245 kobiet. W powiecie istnieje 10 ośrodków maszynowych, wkrótce powstanie 6 nowych.

W dyskusji podkreślono duże osiągnięcia dotychczasowego Zarządu Pow. Niedostateczna była jedynie praca Zw. na odcinku kulturalno-oświatowym i wychowania fizycznego. P. M. Mijakowski z Szczepankowa wykazał, że konieczna jest większa ilość maszyn w Ośrodkach Maszynowych. Rolnik Mamczarz z Sękowa podkreślił, że należało by rozszerzyć akcję bezpłatnego leczenia chłopów w uzdrowiskach.

Spółród wielu rolników zabierających głos w dyskusji, specjalnie gorącym aplauzem nagrodzili uczestnicy zjazdu wypowiedź instruktorki Kół Gospo-

Pow. Komitet PZPR

w Szamotulach już pracuje

Stanowisko I sekretarza pow. PZPR objął Stanisław Mądrachowski, II — Emil Krutki. Poza tym w skład Pow. Kom. wchodzi: J. Wilk, M. Wojciechowski, Cz. Barciszewski, A. Polus, T. Grabiński, A. Buraczewski, M. Kaźmierczak, St. Czekalski, J. Krystzofiak, A. Sredziński, S. Lambryczak, E. Brocki, K. Bartoszak, F. Mierzał, F. Żurek, W. Jankowiak, St. Cichy, M. Erdmann, W. Zieleźkiewicz, Cz. Kasprzak, R. Kalinowski, W. Leszner, L. Budyh, A. Radomski, L. Piechota. (b)

Elektryfikacja pow. konińskiego

W dniu 8 stycznia Powiatowy Komitet Elektryfikacji pod przewodnictwem p. Stefana Walusiaka, postanowił w ramach planu państwowego elektryfikować wieś: Splawie, Cienin Kościelny i Cienin Zaborny jako położone wzdłuż projektowanej linii wysokiego napięcia Gołina — Słupca. Ponadto w tymże samym planie projektuje się elektryfikację wsi Kawnice. Dodatkowo poza planem Komitet postanowił wystąpić do Zjednoczenia Energetycznego w Płocku o zelektryfikowanie gminy Kramsk, mając na uwadze otrzymaną przez tę gminę premię w wysokości jednego miliona złotych.

Z życia Stronnictwa Ludowego w pow. kępińskim

W pierwszych dniach stycznia odbyło się walne zebranie Koła Gminnego SL Kępno-północ. Na zebraniu tym referaty wygłosili: starosta powiatowy, który omówił współpracę SL z PZPR, powiatowy prezes SL — o zadaniach stronnictwa, inspektor oświaty rolniczej — o zagadnieniach oświatowych na wsi. Sekretarz powiatowy SL przedstawił plan pracy na rok bież. i omówił organizację kół gromadzkich. Po dalszych referatach kierownika Mleczarni Spółdzielczej i sekretarza gminnego SL wybrano nowy zarząd, do którego weszli pp.: Ostrowski — prezes, Sowiński — wiceprezes, Kubot — sekretarz, Wawrzyniak — skarbnik.

dyn Wiejskich — Janiny Bondka z Otorowa, która podkreśliła, że chociaż nieliczne kobiety wiejskie, działaczki ZSCh dowiodły, że można pogodzić pracę w domu z pracą na roli i pracą społeczną.

Nowy zarząd powiatowy wybrany w następującym składzie: prezes — Józef Przewoźny z Dusznik, wiceprez. —

w nowotomyskim

W dniu 6 bm. Walny Zjazd Powiatowy Zw. Sam. Chłopskiej w Nowym Tomysłu zagał prezes Małecki. W krótkich słowach nakreślił on wytyczne Zw. Sam. Chłopskiej. Przewodniczącym Zjazdu został wybrany insp. szkolny mgr Kujawski. Po życzeniach Starosty Pow., sekretarza Pow. PZPR, SL, komendanta RKU, przewodn. Zw. Zaw. i innych, delegat Zarządu Oddz. Wojew. ZSCh Lesicki z Poznania wygłosił referat o osiągnięciach i zadaniach Zw. Sam. Chłop.

Prezes powiatowy zdał sprawozdanie, z którego wynika, że trudności, na które Związek napotykał, zostały pokonane.

Według sprawozdania skarbnika z ogólnych dochodów w kwocie 4.794.198 zł przypadło na wydatki 4.673.621 zł. Pozostałość w kasie i bankach wynosi 120.577 złotych.

Po zatwierdzeniu planu na bież. rok, wywiązała się dyskusja. Podnoszono, w niej, że działalność mimo żywotności nie jest jeszcze na poziomie, gdyż członkowie Związku nie są jeszcze członkami Gminnych Spółdzielni, że agronomi terenowi nie docierają do wsi,

M. Mijakowski z Szczepankowa, sekr. — Antoni Spychała z Gałowa, zast. sekr. — M. Kaźmierczak z Szamotuł, skarbnik — Kazimierz Wekalski z Pierska, członkowie: H. Szybowski, H. Rebelska, Janina Bondka i Czesław Kaczor. Komisję rewizyjną tworzą: A. Strojny, W. Maćkowiak, Cz. Gałka, Stef. Czekalski i J. Krystzofiak. (b)

nie uczyli planowej gospodarki, że plantatorzy buraków cukrowych nie podlegają kontroli Związku Sam. Chłopskiej. Wysłunięto żądanie, aby kredyty na nawozy sztuczne były udzielone jeszcze przed marcem i podnoszono, że cement do budowy silosów nie dotarł we właściwym czasie do wsi. Dalej żądano, aby zajął się skupem jaj, drobiu i zwierząt.

Po wyczerpaniu dyskusji wybrano następujący zarząd: prezes — Małecki, Michał, zast. prez. — Wiatrowski Michał, sekr. — Leszczyński Zygmunt oraz dalsi członkowie: Dąbrowski Stanisław, Sałatowa Czesława, Kosicki Mateusz, Kałek Wojciech, Kleszcz Wiktor i Husak Michał ZMP. Wybrano komisję rewizyjną w składzie 5 członków i tę samą ilość do Sądu Związkowego. Na delegatów Wojew. wybrano: Małeckiego Michała, Kaźmierskiego Tadeusza. Komisja wnioskowa wysunęła do wykonania 7 doniosłych uchwał, które plenum w całej rozciągłości zatwierdziło.

Wszystkich uczestników cechowała wola pracy dla dobra chłopca średnio- i małorolnego oraz mas pracujących. (fp)

Nowe władze ZSCh w Czarnkowie

Stale podnosi się z roku na rok działalność ZSCh na terenie wsi powiatu czarnkowskiego. Podsumowanie tych wyników na niedawno odbytych Zjazdach Gminnych jak i na ostatnim

Zjeździe Powiatowym — dało samopomocowym władzom, a przede wszystkim niezrzeszonym jeszcze w ZSCh rolnikom, pełen obraz niezwykle rozgałęzionej, potrzebnej i pożytecznej działalności.

W dniu 6 bm. w Sali Domu Ludowego w Czarnkowie, odbył się III Walny Zjazd Powiatowy delegatów gminnych ZSCh, na którym oprócz złożenia sprawozdania i podsumowania wyników pracy i osiągnięć, wybrano nowy, powiatowy zarząd. Otwarcia Zjazdu dokonał prezes PZZSCh — Sobczyński, oddając przewodnictwo zasłużonemu działaczowi Samopomocy Chłopskiej Fr. Bolczykowi. Po przemówieniu starosty Szczepała, przewodniczącego PRN Puręla, prezesa SL Rogalińskiego, wiceprez. Woj. Zarz. ZSCh — Bączyka i innych przedstawicieli instytucji i organizacji, delegat WZZSCh Dembowskiego, wygłosił referat, w którym przedstawił przekrój dotychczasowych i przyszłych zadań rolnictwa na tle przebudowującej się struktury gospodarstwa politycznej w naszym Państwie. Szczegółowe i starannie przygotowane sprawozdanie z działalności ustępującego Zarządu, złożył prezes Sobczyński, po czym nastąpiły dalsze sprawozdania: kasowe, kancelaryjne i komisji rewizyjnej. Po dyskusji dokonano wyboru nowego zarządu, który przedstawia się następująco: prezes — Sobczyński, w-prezes — Bolczyk, sekretarz — Hanysz Karol, skarbnik — Wleki Józef. Również wybrano delegatów na Zjazd Wojewódzki i Krajowy.

13 STYCZEŃ
Czwartek
Weroniki
Trzebieśława
Słońce wsch.: g. 7.59
zachodzi: g. 16.04
Księżyc wsch.: g. 13.50
zachodzi: g. 7.19

POZNAŃ

Repertuar teatrów

Wielki — dziś teatr nieczynny.
Polski — o godz. 19 — „Przemysław II” R. Brandstaettera.

Nowy — o godz. 19.30 — „Lato w Nohant” — J. Iwaszkiewicza. Przy fortepianie Zygmunt Lisicki.

Komedia Muzyczna — o godz. 20 — „Stomkowy kapelus” — E. Labiche’a z gościnnym występem Władysława Waltera.

Aktora i Lalki — o godz. 18 — „Dzieci pana Majstra” wg. Rogoszołny w opr. Wł. Krzemińskiego.

Kameralny Zespół TPZ (ul. Słowackiego 19/21) — o godz. 19.30 — „Poglądy panny Jadzi” — W. Słiwiny.

GNIEZNO

Oddział Redakcji: Gniezno, ul. Sienkiewicza 28 — parter, pokój 6 — tel. 19-22 (biuro czynne od godz. 8—17); Administracja — parter, pokój 5.

Ogłoszenia płatne: Kolektura p. St. Galantowiczowej, ul. Mieczysława 37 — tel. 15-08.

Dyżury lekarzy i aptek: Nocny 12 bm. dr Wójcowski, ul. 3 Maja 1. Apteka Centralna, ul. Chrobrego.

Teatr Miejski: Czwartek 13 bm. o godz. 19 premiera sztuki J. B. Priestley’a pt. „Miasto w dolinie”.

Repertuar kin: Apollo — „Zagubione dni” prod. amerykańskiej, Polonia — „Przeżycie” prod. czeskiej.

Uroczyste otwarcie 4 nowych bibliotek w Mieleśzynie, Niechanowie, Łubowie i Kiszewie odbędzie się w dniu 16 bm. W innych gminach, jak pisaliśmy, założono nowe punkty biblioteczne.

Biletów zabrakło na urządzony w ub. sobotę w Teatrze Miejskim pierwszy koncert rozrywkowy na pomoc zimową. Wieczór zapoczątkowano przemówieniem wstępnym prezenta miasta, po czym wystąpił popularny Strugarek. Gorąco oklaskiwano występy artystów operowych Krystyny Kostalówny — mezzosopran i Edm. Kossowskiego — bas, sympatycznego tercetu sióstr Kowalskich oraz doskonałego zespołu jazzowego „7 Kier”. Szkoda tylko, że mili goście wykonali całość „przedterminowo” bo już o godz. 21.30.

W pierwszym meczu hokejowym, stoczonym w obecnym sezonie w Gnieźnie, uległa „Stella” drużynie bydgoskiej „Brdy” w stos. 3:4. Poprzednio rozegrany między powyższymi drużynami mecz w Bydgoszczy za kończył się wynikiem remisowym. W najbliższą niedzielę przeciwnikiem hokeistów „Stelli” będzie wrzesińska „Victoria”.

Dwie gracje, a mian. 21-letnia Lidia Szczytkowska zam. przy ul. Kaszarskiej 4 oraz 19-letnia Danuta Karolakówna, zam. przy ul. 3 Maja 8 odwiedzali jednego z obywateli gnieźnieńskich. Znajomość tę wykorzystali we wrześniu ub. roku kradnąc mu z mieszkania większą ilość bielizny, odzieży i obuwi. Dochodzenia M. O. doprowadziły w tych dniach do ujęcia dwu złodziejek oraz znanej paserki niej. Zofii Jasińskiej, bez stałego miejsca zamieszkania, która była ich „duchową” przywódczynią. Wszystkie trzy staną wkrótce przed sądem.

MOGILNO

Powiesił się 8 bm. we własnym mieszkaniu w Gębicach pow. Mogilno, 64-letni wdowiec Władysław Wojciechowski, kierownik sklepu spożywczego Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Gębicach. Na podstawie wstępnych dochodzeń ustalono, że W. w ostatnich dniach wykazywał objawy niepokoju i silnego rozstroju nerwowego, które niewątpliwie pchnęły go do samobójstwa.

Lekkoatletyczne mistrzostwa Polski w hali poznańskiej

Polski Związek Lekkoatletyczny zlecił Poznańskiemu OZLA organizację zimowych mistrzostw Polski w konkurencji żeńskiej i męskiej. Mistrzostwa odbędą się w dniach 19 i 20 lutego w hali sportowej Wojewódzkiego Ośrodka WF przy Drodze Dębińskiej.

Zarząd POZLA docenia ważność imprezy i czyni już przygotowania na przyjęcie najlepszych polskich lekkoatletów. W ubiegłym poniedziałek przeprowadzono lustrację terenu mistrzostw, która wykazała konieczność pewnych inwestycji i ulepszeń. Organizatorzy postanowili doprowadzić bieżnię, rzutnie i skocznie do jak najlepszego stanu, co umożliwi naszym

zawodnikom osiągnięcie dobrych rezultatów.

Dwie grupy

II Ligi Piłkarskiej

Wydział Gier i Dyscypliny PZPN dokonał na swym ostatnim posiedzeniu podziału 18 drużyn, które zakwalifikowały się do II Ligi Piłkarskiej na dwie grupy: północną i południową.

Do grupy północnej zaliczono: Bzura (Chodaków), Garbarnia (Kraków), Lublińska, Ognisko (Siedlce), Ostrovia (Ostrów Wlkp.), Pomorzanie (Toruń), PTC (Pabianice), Radomiak i Widzew (Łódź).

Grupa południowa: Baldon (Kato-wice), Chelmek, Gwardia (Kielce), Naprzód (Lipiny), Polonia (Przemyśl), Polonia (Świdnica), Rymer (Rybnik), Skra (Częstochowa) i Tarnovia.

Rozgrywki w obu grupach rozpoczyna się równocześnie już 20 marca. Szczegółowy terminarz spotkań ogłoszony zostanie w najbliższym czasie wraz z terminarzem ligowym.

Uwaga piłkarze „Czynu”

Treningi sekcji piłkarskiej K. S. „Czyn” odbywają się w poniedziałki od 19—21 w Hali Ośrodka W. F. przy Drodze Dębińskiej oraz we środy od 16—18 w sali gimnastycznej również na terenie Ośrodka. Kierownictwo Klubu wzywa do licznego udziału w zaprawie zimowej piłkarzy.

Srebrny medal dla działacza sportowego

Na ostatniej ogólnokrajowej konferencji referatów WF i Sportu w Warszawie odznaczony został pamiątkowym srebrnym medalem Rady Kultury Fizycznej przy Komisji Centralnej Związków Zawodowych, referent p. Jan Dziedzic z Poznania. Medal przyznano p. Dziedzicowi w dowód uznania za wkład pracy przy organizowaniu I ogólnopolskich igrzysk sportowych Związków Zawodowych oraz za zorganizowanie grup gimnastycznych w okręgu poznańskim. Ponadto referatowi WF i Sportu przy OKZZ, jako jednemu w Polsce, przyznano nagrodę Ministerstwa Zdrowia za wysoki poziom zespołów gimnastycznych.

Pięściarze ZZK Ostrów pokonani w Gnieźnie

W ramach rozgrywek o wejście do klasy A odbył się ub. niedzielę w sali Hotelu Europejskiego w Gnieźnie mecz bokserski między B klasowymi drużynami KS ZZK Gniezno i KS ZZK Ostrów. Zwyciężyli gospodarze w stos. 11:5. Wyniki walk w wagach od muszej do ciężkiej były następujące (na I miejscu goście):

Woźniak z Nowackim, 6:0
Sędziował w ringu p. Mislorny, na punkty p. Wróć. (pr)

recki przegrał na punkty z Goździńskim, Łabza uległ na punkty Flisiakowi, Suliński został pokonany na punkty przez Kowalskiego, Maciejewski wygrał na punkty z Kmiecikiem, Torchański został znokautowany w trzecim starciu przez Przyborskiego, Kołodziej wygrał w. o. z powodu nieprzybycia przeciwnika, Wyganowski oddał 2 punkty w. o. z powodu swej niedowagi Hübnerowi.